

Den store samtalen om barne- og ungdomsbøger

Do It For Fun

Frank er fri

Student møter Wikipedia

Innhold

Lederen har ordet side 3

Do It For Fun

Ved profesjonshøgskolen VIA University College i Horsens har bibliotekarene gjort en vri på bibliotekkurset de møter nye studenter med. Det er de fornøyd med.

4

Kompetanse om dataspill i bibliotek: Et stort og umøtt behov side 8

Et løft for spill i bibliotek – en korrigerings side 10

LDO: Forbigåelse til stilling på grunn av alder? side 11

Den store samtalen

I fagmiljøet rundt barne- og ungdomslitteratur er "Stavanger-konferansen" blitt eit begrep, og i år valfarta over 400 til oljebyen for å oppleve to fullpakka dagar.

12

- Avgjørende å sikre kompetansen side 15

"Vafan - det finns ju ljus!" side 16

En bibliotekstudents møte med Wikipedia side 20

Frank er fri

De siste tre årene har The Switch gitt ut tre album. - Vi er produktive fordi vi har det gøy med musikken, sier Frank Michaelsen. Han spiller gitar og tangenter i bandet, som nylig vant Spellemannsprisen.

22

Sjelden krav om master ved ansettelse side 24

Rapport skisserer alternativer: Mer lokal lønn i staten? side 25

Godtgjøring for forhandling på "feil" arbeidsplass side 26

Meld inn ny lønn! side 26

Eget varslingshus: En ide for Norge? side 26

Over 100 søknader om utviklingsmidler side 28

NB overtar ansvaret for nasjonalt lånekort side 28

Arbeidet med ny offentlig tjenestepensjon stopper opp side 29

Jan-Egil: Hvem tror vi at vi er? side 30

Meld deg på BF-kurs i vår! side 32

Norden kan bli en vinner side 34

Unio med nytt nettmagasin side 36

Redaktørens spalte: Beyond here lies nothing side 40

Bibliotekaren

ISSN 0804-4147 / ISSN 1503-836X (online)

Bibliotekaren er Bibliotekarforbundets tidsskrift og utkommer med 10 nummer i året.

Ansvarlig redaktør
Erling Bergan

Redaksjonens adresse

Runnen 4, 6812 FØRDE
Telefon: 91 31 80 01
Epost: erling.bergan@bibforb.no

Abonnement

Kr. 290 pr. år betales til BFs konto 6039.05.64093. Merk innbetalingen *Abonnement*. Henvendelser om abonnement rettes til BFs sekretariat: bf@bibforb.no eller tlf. 48 02 09 00.

Annonsepriser:

1/8 side kr. 1200
1/4 side kr. 2000
1/2 side kr. 3000
1/1 side kr. 4500

Stillingsannonser:

1/8 side 800
1/4 side kr. 1400
1/2 side kr. 2000
1/1 side kr. 3000

Mva. kommer i tillegg.

Det kan gis rabatt ved samlet bestilling av flere annonser. Alle henvendelser om annonser rettes til redaksjonen. (se over)

Utgivelsesplan 2017

Nr.	Deadline:	Hos medl.:
1	21. desember	11. januar
2	25. januar	8. februar
3	22. februar	7. mars
4	22. mars	5. april
5	3. mai	18. mai
6	7. juni	21. juni
7	23. august	6. september
8	27. september	11. oktober
9	25. oktober	8. november
10	22. november	6. desember

Trykk:

Merkur Grafisk AS, Oslo

Forsiden

Foto: John Rodger, VIA University College Library, Xueqi Pang og Astrid Carlsen.

Ansvar

Utsignerte artikler står for redaktørens regning.

Lederen har ordet

I februar la Teknisk beregningsutvalg (TBU) fram sin foreløpige rapport. Rapporten gir blant annet oversikter over lønns- og inntektsutviklingen samt prisutviklingen. Årets rapport viste at alle tariffområder fikk en reallønnsnedgang i fjor. Det skyldes først og fremst at prisveksten var langt høyere enn det en antok, den var på hele 3,6 %. For BFs største tariffområder, kommunal sektor og staten anslår rapporten at årslønnsveksten i 2016 var 2,4 % i staten, mens den i kommunal sektor var på 2,5%. Rapporten fra TBU danner grunnlaget for det kommende lønnsoppgjøret i nå i vår.

Lønnsoppgjøret i år er et mellomoppgjør. I mellomoppgjørsår forhandler vi normalt sett kun om lønnstillegg, ikke om det skal gjøres tekstlige endringer i Hovedtariffavtalene. I år kan det bli unntak fra det normale når vi skal forhandle i staten.

Partene i staten ble i fjor enige under meklingen "om at det er behov for et modernisert og forenklet lønns- og forhandlingssystem i staten som bedre legger til rette for at virksomhetene i staten kan rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere" kan det derfor i årets oppgjør i staten ikke bare forhandles om lønnstillegg, men også om endringer i lønns- og forhandlingssystemet. Men bare hvis partene blir enige om at en skal gjøre det.

For å få et grunnlag for eventuelle endringer ble partene enige i fjor om at det skulle gjennomføres et partssammensatt arbeid som skulle se nærmere på detaljene i et nytt lønns- og forhandlingssystem. Arbeidet skulle være ferdig innen 1. februar i år, slik at lønns- og forhandlingssystemet kunne forhandles om i årets mellomoppgjør.

Rapporten fra den partssammensatte gruppa kom ei uke på overtid i februar. Rapporten har ingen anbefalinger eller konklusjoner på hvordan et nytt lønns- og forhandlingssystem i staten bør se ut, men den drøfter ulike veier å gå. En vei er å forenkle dagens system, en annen er et lokalt fastsatt lønssystem. Den tredje veien er en kombinasjon av sentrale rammer og lokale fullmakter.

Hvilken vei som er best for BFs medlemmer i statlig sektor drøftes nå. Sammen med Unio vurderer vi de ulike alternativene som skisseres grundig. De ulike alternativene skal også drøftes i BFs nyoppretta tariffutvalg for statlig sektor. I vår vurdering om hva som er best for BFs statlige medlemmer har vi med oss målprogrammet til BF hvor det heter at BF vil "Arbeide for at forhand-

lingsmodellen med to nivåer, sentrale og lokale forhandlinger, skal beholdes i alle sektorer".

Når det gjelder de andre sektorene hvor BF har medlemmer vil det i år være et normalt mellomoppgjørsår – et år hvor vi forhandler kun om lønnstillegg. Dette gjelder blant annet BFs medlemmer i KS, Oslo kommune, Spekter og Virke.

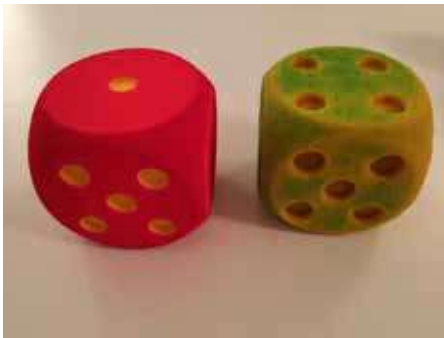
I vårt største område, KS-området, ble mye av årets oppgjør allerede avtalt i fjor for de som ligger i kapittel 4. Vi ble blant annet enige om at oppgjørene i 2016 og 2017 skulle se i ett. På denne måten ble det rom til å innføre to av BFs kampsaker som vi har prøvd å få til lenge. Den ene er lønsmessig uttelling også etter 10 år som kom inn med et ansiennitetstillegg for 16 års ansiennitet. Dette blir innført over 2 år slik at 1. august i år er 16-årstrinnet fullt innfaset. Det andre som gjennomføres over 2 år er samordningen mellom lærerne og andre universitet- og høyskoleutdanna slik at en fra 1. august vil en lik er garantilønn for like lang utdanning.

Det ble også avtalt hvor store sentrale tillegg som skulle gis i kapittel 4, og at det skulle settes av pott til lokale forhandlinger i kapittel 4 i 2017. Det er derfor ikke rom til å forhandle fram mye mer i KS-området. Størsteparten av årets ramme er brukt opp på det vi ble enig om i fjor, men litt mer skal vi klare forhandle fram.

Kravet er i alle sektorer at en ikke to år på rad opplever reallønnsnedgang, men kommer tilbake til en normal lønnsvekst der arbeidstakerne får en rettferdig del av verdiskapingen.

*Margunn Haugland
Forbundsleder*

- Bibliotekopplæring er ofte kjedelig og uten engasjement, for både studenter og bibliotekarer.
- Den består imidlertid ofte av en serie med informasjon som lett kan oversettes til et spill.
- Med gamification som ramme har bibliotekspillet ved fagbiblioteket i Horsens løst noen didaktiske problemer.

Bibliotekopplæring for nye studenter

Do It For Fun

Ved profesjonshøgskolen VIA University College i Horsens har bibliotekarene gjort en vri på bibliotekkurset de møter nye studenter med. Det er de fornøyd med.

Tekst & foto:

Bibliotekarene Anja Egedius Sørensen, Birgit Truelsen Larsen, Ulla Buch Nilson, Rasmus Sand Bach, VIA University College, Campus Horsens, Danmark.

Bibliotekopplæring for nye studenter har lenge vært et problembar. Uansett hvor relevant biblioteket er for nye studenter, har vår opplæring vært kjedelig, treg og uten engasjement for både studenter og bibliotekarer. En ny situasjon med færre personalressurser og større studentgrupper startet en didaktisk gjennomtenkning av opplæringen. På ønskelista var mer engasjement, større læringsutbytte, mer aktivitet og til slutt mer selvhjulpne studenter. Løsningen har blitt en sosial, morsom, praktisk gamifisert bibliotekopplæring. Studentene løper, leker og konkurrerer seg fram til kunnskap om det fysiske biblioteket.

Etter et semester med opplæring og positive erfaringer, møter vi utdanningsforsker David Price på en læringskonferanse. Her går det opp for oss at vi med spillet treffer noe viktig i unge menneskers måte å lære på i 2016

Hvorfor et spill for unge i 20-årene?

I vår prosjektgruppe på fire bibliotekarer var vi så heldige at en av oss hadde erfaring med et introduksjonsspill for

pedagogikkstudenter. Studentene likte spillet, men som en gruppe kommende pedagoger er de innstilt på å leke. Utfordringen var om det var mulig å få engasjert studenter i andre utdanninger: sykepleie, ingeniørfag, design, markedsføring. Våre bekymringer om at studenter i naturvitenskap ikke er så lekende av seg, viste seg delvis å være ubegrunnet. Det viste seg at studentene ville være med på ideen, etter litt innledende nøling.

Inspirasjonen til spillet er hentet fra begrepet gamification. Gamification betyr at man tar spillelementer inn i situasjoner som i seg selv ikke er spill. Hele ideen er å gjøre artig noe som oppleves som kjedelig. Utfordringen for oss var å gjøre opplæringen morsom og utfordrende uten at den blir fjollete og irrelevant.

Og hvorfor lykkes vi med å få studentene til å spille med? En av forklaringene kom utdanningsforsker David Price med i en presentasjon på konferansen DEFF-eLearning på MoMu (Moesgård Museum, red.anm.) 9. november 2016. David Price opererer med seks motivasjonsfaktorer for barn og unges læring:

The Six Motivations Of Social Learning

1. Do It Yourself (Autonomy)
2. Do It Now (Immediacy)
3. Do It With Friends (Collegiality)
4. Do It For Fun (Playfulness)
5. Do Unto Others (Generosity)
6. Do It For The World To See (High Visibility)

Didaktisk inneholder spillet vårt de første fire elementene, og også det sjette om vi teller med facebook-bilder av vinnerne. Satt i et teoretisk perspektiv kan vi se at kombinasjonen av det

Studenter i aksjon i bibliotekspillet.

Selv om spillet er morsomt, er det en konkurranse. Et vinnerlag skal kåres og hylles.

sosiale, det morsomme og det praktiske passer perfekt til en i utgangspunktet kjedelig opplæring.

Hvordan ser spillet ut?

Bibliotekopplæring består ofte av en serie med informasjon som lett lar seg oversette til et spill. I utvikling av spillet hadde vi fokus på klare regler, samarbeid og konkurranse.

I spillet vårt blir studentene delt inn i grupper på maks 6 personer. Spillet inne-

holder tre forskjellige typer oppgaver. Alle oppgavene avsluttes med at gruppene kan få poeng enten ved å være heldige eller raskest. Hele spillet varer i en forelesningstid, 45 min.

To viktige elementer i spillet er at gruppene velger et team-navn og at det kåres en vinner. Begge deler er med på å ramme inn opplæringen som et spill hvor studentene skal delta aktivt i å konkurrere mot hverandre. Premiene var sponsorgaver fra forlag og VIAs samarbeidspartnere.

Didaktiske refleksjoner

Det overordnede målet med timen er at studentene blir selvhjulpne på biblioteket, at de blir i stand til å finne materiale og kjenne bibliotekets fasiliteter. I utviklingsgruppen har vi hatt en del diskusjoner om nivå, engasjement og lærerrolle.

Hvor banalt kan innholdet bli før studentene dropper det hele? Kan vi få 20-åringer til å løpe etter en bok? Hvordan har vi det i rollen som spillstyrer?

Didaktisk har gamification som ramme løst noen av problemene, siden konkurranseelementet og den aktive deltakelsen med bruk av kroppen gjør studentene mer interessert i innholdet enn ved alminnelig undervisning. Vi opplevde også at evnen til å påta oss rollen som spillstyrer var avgjørende, men også litt grenseoverskridende. Når man har sagt ja til konkurranse, skal man holde en stram struktur, ellers vekker det harme!

Hva sier studentene?

Alle studenter som deltar er nye på campus og for noen også nye i Danmark. Spillet har delvis fungert for å bryte isen i hvert lag, de har lært hverandre å kjenne. Generelt har stemningen vært uformell og avslappet. Men spesielt for våre internasjonale studenter som nettopp har kommet til et nytt land og enda ikke har

Oppgavene i bibliotekspillet:

- I den første oppgaven viser vi en liten introduksjonsfilm om biblioteket. Deretter skal studentene svare på en rekke spørsmål om biblioteket, som de enten kan svare på ut fra den informasjonen de har fått i filmen eller ved å gå rundt i biblioteket. Deretter avgjøres det med terningkast hvilke grupper som gis sjansen til å svare på hvilke spørsmål, og det deles ut poeng for riktige svar.
- Den andre oppgaven består av en elektronisk quiz der studentene skal svare på en rekke spørsmål om bibliotekets hjemmeside. Poeng tildeles basert på både riktige svar og hastigheten på svarene.
- Den tredje oppgaven er en stafett der studentene først skal finne en bestemt tittel i biblioteket, og deretter finne en bok om et bestemt emne. Studentene skal slå opp henholdsvis tittelen og emnet i bibliotekets base, før de blir sluppet løs på hyllene. Poengene tildeles etter hurtighet.

Vinnerne av bibliotekspillet viser seg fram.

Forberedelser til opplæringen ligger i kofferten. Hele spillet er pakket ned i en koffert og kan startes opp på fem minutter.

- ▶ avkodet kulturen, er det en utfordring med aktiv deltakelse så tidlig i semesteret. Men vi opplever at spillet har gjort inntrykk, når vi kommer til den etterfølgende mer seriøse undervisningen får vi kommentarer som "skal vi løpe i dag også?" eller "kan du ikke gjøre dette som et spill?".

Motiverte bibliotekarer

I takt med utviklingen av spillet, didaktiske vurderinger og diskusjoner har vår motivasjon for bibliotekopplæring økt. Fra et kjedelig, tregt og uengasjert forløp, opplever vi nå at det er energi i introduksjonene. I vår rolle som spillstyrer får vi mange små uformelle samtaler med studentene. Selv om vi i høstsemesteret har spilt med mer enn 400 studenter, aner vi at vi kjenner igjen og blir gjenkjent av flere studenter enn ved tradisjonell undervisning.

Etter ett semester må vi erkjenne at vi har brukt mye tid på prosjektet. Personalmessig har det ikke vært noen tidsmessig besparelse. Ikke enda i hvert fall. På den annen side mener vi at biblioteket bare kan tjene på å være en aktiv del av studentenes studiestart. Spillet understøtter "riste-sammen-prosessen", samtidig med at det legger en ekstra dimensjon til studentenes oppfatning av biblioteket. Uten å kunne dokumentere det med tall, er det vår erfaring at studentene raskere har oppdaget oss og våre tilbud.

Gamification er ikke nytt. Men for oss som daglig har vårt fokus på vitenskapelig

Forberedelser til opplæringen ligger i kofferten. Hele spillet er pakket ned i en koffert og kan startes opp på fem minutter.

litteratur og referansehandtering, har det vært nytt å spille sammen med studentene. Det har vært utfordrende og mest av alt morsomt. Moro å utvikle, moro å gjennomføre og i følge studentene moro å være med på.

Kontakt

Hvis du er interessert i å få vite mer om forberedelse og gjennomføring av bibliotekspillet, er du velkommen til å kontakte oss på bibhorsens@via.dk.

Litteratur:

- Open : how we'll work , live and learn in the future / David Price.- Crux, 2013.
- Game it up! Using gamification to incentivize your library / David Folmar.- Rowan & Littlefield, 2015. ■

Artikkelen er også publisert i det danske Bibliotekarforbundets tidsskrift Perspektiv nr 2/2017.

Har du Bibliofilappen?

Bibliofilappen kan installeres på mobiltelefoner og nettbrett med Android og iOS. Appen gjør det lett å finne frem til bibliotekets tjenester. Man har full tilgang til søk, reservering og lånersider.

Appen gir også mulighet til å vise lånekortet på skjermen, slik at man slipper å ha med sitt fysiske lånekort til biblioteket. Lånekortet i appen kan brukes på mange selvbetjeningsautomater, i skranken og på innloggingspanel for Meråpent bibliotek, så sant skannerne er klargjort for lesing på skjerm.

Start opp appen, velg bibliotek og logg inn på vanlig måte med låne-nummer og pinkode fra ditt bibliotek. Du kan enkelt skifte mellom bibliotek, og appen gir tilgang til alle bibliotek som bruker Bibliofil.

Google play

App Store

Kompetanse om dataspill i bibliotek:

Et stort og umøtt behov

Et forsøk på å svare på noen av problemstillingene i "Et løft for spill som kultur?" av Anders Grønning (Bibliotekaren 2/2017), hvor han tar utgangspunkt i konferansen som ble avvirket i forbindelse med "Et løft for spill i bibliotek"-prosjektet.

Tekst:
Trude Westby
Bibliotekar ved UiO: Realfagsbiblioteket.
Tidligere Gamebrarian på NITH.

Kort om prosjektet

Opprinnelig var "Et løft for spill i bibliotek"-prosjektet tenkt i tre deler: (Prosjektsøknaden på bibliotekutvikling, no: <http://bit.ly/2kAKjxA>).

Del en gikk på å opprette tre modellbibliotek, hvor oppbyggingen og aktivitetene i bibliotekene skulle dokumenteres grundig for å lette jobben for andre som ønsket å gjøre noe tilsvarende. Ut fra modellbibliotekarbeidet skulle det lages arrangementspakker og formidlingsopplegg for gjenbruk av andre bibliotek – altså det som etter hvert ble til bloggen Gamebrary.org

Del to av prosjektet var et ønske om å jobbe med kartlegging av innkjøp og lisenser av spill til bruk i bibliotek. Intenjonen i prosjektet var å kartlegge avtaler, lisenser og muligheter – hva finnes i dag, hva er det behov for? Særlig utgjør spill som kun finnes digitalt en utfordring.

Del tre av prosjektet var å etablere en konferanse og møteplass for kunnskaps-

Trude Westby kommenterer Anders Grønnings artikkel "Et løft for spill som kultur?" i forrige nummer av Bibliotekaren.

deling om spill i bibliotek, med fokus ikke bare på det helt praktiske ved spill i bibliotek, men også heve kompetansen til spillbibliotekarene – inspirert av konferanser blant annet på Deichmanske og i Danmark, hvor det har vært fokus på spilltrender, spillformidling, ny teknologi og hva som skjer med spill i verden forøvrig.

Konferansen – for viderekomne?

Med utgangspunkt i at konferansens målgruppe ikke bare var de som er helt ferske på spill, men også de som allerede er i gang med dataspill i biblioteket og kjenner til en del av både utviklingen og diskursen rundt dataspill i og utenfor bibliotek, er min opplevelse at konferansen gjorde det den lovet.

Konferansen løftet blikket fra oppstartsutfordringene - hvilken konsoll, hvilke brukergrupper, hvilke spill, hvorfor skal vi i det hele tatt gjøre dette? - til å se på både kulturelle og akademiske aspekter, aspekter som er nyttige å kjenne til dersom man ønsker å bygge et helhetlig formidlingstilbud rundt spill.

I tillegg ble spill sett i et større per-

spektiv, hvor man tenker lekenhet inn i måten man bygger opp det generelle bibliotektilbudet. Jeg satt igjen inspirert til å tenke videre, fra den etablerte spillkroken med en konsoll og noen konkrete spill, til spill i sammenheng med de øvrige tilbudene og arrangementene i biblioteket.

Det stemmer nok at konferansen ikke møtte de som er ferske innenfor spill i bibliotek og spillformidling godt nok.

For å svare konkret på noen av punktene Anders Grønning tar opp: Forutsatt at konferansens publikum har et etablert tilbud, kjenner sin brukergruppe og har oversikt over de mest populære spillene og konsollene er det naturlige steget videre å presentere kommende teknologi, slik Jordet gjorde med VR, og andre typer spill enn de mest populære, slik Halvorsen gjorde med spilltips.

Staabby er kjent for sin metodikk hvor han kombinerer nye temaer for elevene med kjente spill, som etikk og The Walking Dead, nasjonalromantikk og Skyrim (se blant annet artikkel på nrk.no: <http://bit.ly/2kMstc1>), noe han har holdt flere foredrag om. Denne gangen tok han temaet videre ved å belyse bredden i spill, utfordringene i det å definere spill som kultur og noen av problemene man kan møte ved å bruke spill i undervisning på den måten han gjør.

Behovene der ute

At det er et stort og umøtt behov for grunnleggende og konkret innføring i dataspill i bibliotekene er det ingen tvil om. Alt fra det rent praktiske og teknologiske til hva som er populært, hvilke arrangementer det kan være aktuelt å kjøre og det å bli kjent med de ulike spillmiljøene er etterspurt.

Jeg er usikker på om et enkelt prosjekt som «Et løft for spill i bibliotek» kan være svaret for dette behovet. For det første fordi det gikk som det ofte går, man får mindre midler enn man søker om, og i dette tilfellet falt også et av de tre

Zombie-dataspillet The Walking Dead er brukt for å lære elevane etikk ved en videregående skole i Bergen. - At det er et stort og umøtt behov for grunnleggende og konkret innføring i dataspill i bibliotekene er det ingen tvil om, skriver Trude Westby.

samarbeidsbibliotekene fra – del to av prosjektet måtte kuttes helt, og del en ble kraftig begrenset. For det andre fordi det er problematisk med videre drift av slike prosjekter. Prosjektet er over, midlene er brukt opp - hvem eier Gamebrary.org? Grunnlaget er lagt, og potensialet er stort, men det krever at noen har interesse for å jobbe nasjonalt og søker nye prosjektmidler for å videreutvikle og holde siden levende og relevant. Og at de får lov av tidligere prosjekteiere til å ta over.

Konferansens intensjon om å være en møteplass som fører sammen spillinteresserte bibliotekarer og danne grunnlag for nettverksbygging er god, men det ligger i prosjektavviklingens natur at det heller ikke her foreligger noen konkret muligheter for videreføring.

Veien videre?

I 2010 hadde HiOA sammen med NITH og Drammensbiblioteket et videreutdanningstilbud for spill i bibliotek som gjorde noe av det samme som "Et løft for spill i

bibliotek". Kurset tok for seg hva som helt konkret er involvert i det å bygge opp et spilltilbud i biblioteket, spill som kultur og i en akademisk setting, og spill sett i en biblioteksammenheng. Kurset ble bare tilbudt den ene gangen. Et gjentakende kurs som dette vil være en bedre måte å dekke behovet for grunnleggende opplæring enn et enkelt prosjekt og en konferanse.

Alternativt kan man se for seg en undergruppe av NBF eller lignende som sto for kortere seminarer med smalere fokus. E-sport, indiespill, innkjøpsordningen, problemspilling, eksisterende teknologi, kommende teknologi, cosplay - det er en rekke temaer som med fordel kan presenteres grundigere og settes i en bibliotekkontekst.

Jeg er enig i at en liten gruppe mennesker ikke skal peke ut retningen for spill i bibliotek. "Et løft for spill i bibliotek" ble heller ikke skapt ut fra lokale ønsker hos de tre bibliotekene som søkte om midler til prosjektet.

Prosjektets opprinnelse ligger i spill-

bibliotekarnettverket - hovedsakelig via facebookgruppa Gamebrarians Norge og e-postlista Biblioteknorge. Et tyvetalls spillinteresserte bibliotekarer møttes i 2014 i Drammen for å diskutere behov og hva som kunne gjøres for å løfte spill i bibliotek-satsingen videre. Resultatet av møtet ble utkrystallisert i søknaden til "Et løft for spill i bibliotek".

Kort referat fra møtet ligger blant annet her: <http://bit.ly/2lauujd> (Bibliotekaren 7-8/2014, s.29) – det er for øvrig en god artikkel om spill i bibliotek på samme side.

Anders Grønning sier i sitt siste avsnitt at "Spill er et stort, uoversiktlig, neglisjert område" og nettopp her ligger både mulighetene og utfordringene. Jeg er usikker på om en enkelt gruppe eller instans kan ta på seg ansvaret for hele dette området. Det er behov for en rekke ulike tiltak, fra enkle veiledninger på nett til store konferanser som tenker bredt. Det er bare å brette opp ermene. ■

Et løft for spill i bibliotek – en korrigerering

Tekst:

Marte Storbråten Ytterbø
og Per Vold

I siste nummer av *Bibliotekaren* var konferansen i forbindelse med prosjektet "Et løft for spill i bibliotek" anmeldt av bachelorstudent Anders Grønning. Vi synes det er svært positivt at konferansen vår skaper debatt, spesielt fordi vi med konferansen utfordrer og tenker utenfor boksen vedrørende spill i bibliotek, men artikkelen inneholder dessverre flere faktafeil om prosjektet. Derfor vil vi gjerne påpeke hva "Et løft for spill" faktisk dreide seg om. I en samtid hvor "alternative fakta" har blitt gjengs er det viktigere enn noensinne å sjekke sine kilder før man uttaler seg.

Arena for spill

"Et løft for spill" har vært et samarbeidsprosjekt mellom Bergen offentlige bibliotek og Deichmanske bibliotek. Målet til prosjektet har vært å skape en arena for spill gjennom arrangementer hos de respektive bibliotekene. Dette har også Anders Grønning blitt informert om. Fra inngangen til artikkelen står det: "Etter ett års arbeid med opplysning og utvikling, ble nylig storbybibliotekenes NB-sponsede prosjekt "Et løft for spill i bibliotek" konkludert." I tillegg siterer artikkelforfatteren bibliotekar Jan Egil Holter-Wilhelmsen fra nummer 10 /2016 av *Bibliotekaren*: "[P]rosjekt[et] (...) hadde som mål å gjøre det enklere for bibliotek flest, å gjøre terskelen lavere for de bibliotekene som manglet de som er opptatt av spill etc." Begge disse utsagnene er altså ikke korrekte. Det stemmer heller ikke at et av våre sluttmål var å lage en digital kokebok til bruk for bibliotekene. Dette var en ekstratjeneste som vi ville prøve oss på, men det var på ingen måte målet med prosjektet.

Anders Grønning ønsker tydeligvis å fokusere på kun dataspill. Vi vil presisere at verken prosjektet eller konferansen har hatt bare dataspill som fokus. "Et løft for spill" har inkludert alle former for spill og lek, både digitale og analoge, og vi

"Et løft for spill" har inkludert alle former for spill og lek, både digitale og analoge. Artikkelforfatterne mener det er begrensende bare å fokusere på dataspill, spillmediet er mye mer. Her fra laiven Huntsville, en del av prosjektet. En dødsdømt i Huntsville-fengselet har en time igjen til henrettelsen. (Foto: Nora Berg-Eriksen)

opplever det som svært begrensende å bare fokusere på dataspill. Spillmediet er så uendelig mye mer!

Brukerorienterte

"Skal vi legge oss på et nivå der vi akademiserer og abstraherer frem en egen bibliotekforståelse av spillformidling, eller skal vi ta utgangspunkt i hva markedet og forskningen sier oss om spillernes vaner og utbytte?", spør Grønning. Ja, er vårt svar. Hva slags forskning Grønning viser til vites ikke siden kildene ikke er oppgitt. Uansett, biblioteket skal utfordre og inkludere. Vi skal ikke styres av markedskrefter. Vi skal være brukerorienterte, men ikke brukerstyrte. Foredraget som har gått sin seiersgang på flere norske bibliotek om homofili og kjønn i dataspill ved doktorgradsstipendiat Kim Johansen Østbye er et godt eksempel på dette. På Deichman kom det 100 tilhørere, i Bergen 80. Vi har ikke publikumstallene fra andre bibliotek, men poenget er likevel ganske klart. Et akademisk foredrag om spill som trekker 100 stykker! Her traff vi både en nerve og ga publikum påfyll på et tema

de kanskje ikke visste de var interessert i.

Vi påpeker at spillkonferansens mål ikke var å presentere prosjektet, men å leie inn gode foredragsholdere og lage spennende workshoper som kunne inspirere til en litt annerledes tenkning rundt spill og lek. Vi vil dessuten opplyse om at vi har holdt foredrag på bibliotekkonferansen i Tromsø og på konferanse i Bodø hvor vi presenterte prosjektet og i tillegg snakket om arrangementstips og gjennomføring. I etterkant ble også to spillbibliotekarer fra Deichman leid inn til Bodø for å holde kurs i spillmediet, konsollbruk, praktisk veiledning, etc.

Vi ønsker debatt om spill i bibliotek hjertelig velkommen og vi er glade for at vi har lyktes med dette. Vi vil benytte anledningen til å takke til alle som kom på konferansen vår. Skal spill og lek få det løftet det trenger i biblioteksektoren, ser vi behovet for flere prosjekt som tar for seg mediet, og utforsker og eksperimenterer med det i en bibliotekkontekst. Vi oppfordrer med dette andre til å ta spillballen videre! ■

LDO

Likestillings- og diskrimineringsombudet skal fremme likestilling og bekjempe diskriminering uavhengig av blant annet

kjønn, etnisitet, religion, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og alder. LDO er til for de som blir diskriminert, for de som trenger råd og veiledning, og for arbeidsgivere, tjenesteytere, tillitsvalgte og andre, som jobber for likestilling og mangfold og mot diskriminering.

Forbigåelse til stilling på grunn av alder?

SPØRSMÅL:

Jeg søkte på en stilling, men ble ikke innkalt til intervju. Ett av kravene til stillingen, var god kunnskap i bruk av IKT-verktøy. Stillingen går blant annet ut på veiledning til brukere gjennom sosiale medier. Jeg har bred og lang arbeidserfaring med veiledning til brukere, og har opparbeidet meg gode IKT-kunnskaper gjennom arbeidserfaringen min. Dette fremgår tydelig av min CV. Arbeidsgiver har likevel i ettertid signalisert at de er i tvil om jeg har gode nok kunnskaper om IKT og kommunikasjon ved bruk av sosiale medier. Jeg mener at det har sammenheng med min alder. Jeg er 54 år gammel. Jeg har langt mer relevant erfaring for stillingen enn andre søkere som henholdsvis har blitt innkalt til intervju og fått stillingen.

SVAR:

Hvis du har blitt forbigått til den aktuelle stillingen og det har sammenheng med din alder, er dette som et klart utgangspunkt i strid med arbeidsmiljøloven § 13-1, som forbyr diskriminering (usaklig forskjellsbehandling) på grunn av alder. Forbudet mot diskriminering gjelder alle sider av en ansettelsesprosess, også ved utvelgelse til intervju.

Dersom arbeidsgiver antar at du på grunn av din alder behersker IKT-verktøy dårligere enn yngre søkere, og har lagt vekt på dette i ansettelsesprosessen, vil det kunne være i strid med arbeidsmiljølovens diskrimineringsforbud. Arbeidsgiver kan heller ikke la være å vurdere deg til stillingen fordi de mener at yngre personer generelt sett behersker sosiale medier bedre. Arbeidsgiver burde i det minste ha innkalt deg til intervju og latt deg presentere deg selv og dine faglige kvalifikasjoner hvis du ellers var godt nok kvalifisert til stillingen. På denne måten kan de få kjennskap til om du, uavhengig av din alder, har den kunnskapen de ønsker når det gjelder den aktuelle stillingen.

Ombudet kan vurdere om du har blitt diskriminert hvis du ønsker det. Da må du sende oss en skriftlig klage. I klagen må du legge ved stillingsannonsen, din søknad, CV og eventuelt annen skriftlig korrespondanse som du har hatt med arbeidsgiver. Vi oppfordrer deg også til å be fagforeningen din om å bistå deg i klagesaken.

Med vennlig hilsen
Hanne Inger Bjurstrøm
Likestillings- og diskrimineringsombud

- Nordisk barnebokkonferanse (NBBK) er en tverrfaglig konferanse om barne- og ungdomslitteratur.
- Har vært arrangert i Stavanger omtrent annethvert år siden 1993, og ledes nå av Siri Odfjell Risdal.
- Er nordens største arrangement om barn og unges litteratur og lesing.

NBBK-konferansen 2017

Den store samtalen

I fagmiljøet rundt barne- og ungdomslitteratur er "Stavanger-konferansen" blitt eit begrep, og i år valfarta over 400 til oljebyen for å oppleve to fullpakka dagar med påfyll og inspirasjon, mingling og fest. I år hadde konferansen temaet "Den visuelle vending", så det var forventa at fokuset kom til å liggje på biletbøker og illustratørar, med ein liten sving innom film og teikneseriar. Og vi som var der fekk det vi kom for, berre så det er sagt. Men eg skal vere så lite pedagogisk at eg startar ut med det eg var kritisk til.

Tekst:
Stig Elvis Furset

For det første som slo meg då flyet letta frå Sola flyplass etter siste konferansedagen var at konferansen kunne vunne på å variere meir i formidlingsforma. For så og seie alle innslag var forma som ein samtale? Og når enkelte av samtalenene vart vel prega av koseprat, språkbarrierer eller

at deltakarane umuleg kunne ha snakka med kvarandre på førehand, så var det ikkje fritt for at eg innimellom ønskte meg tilbake til PP-presentasjonens gullalder.

Men ei som fekk stå åleine på podiet var Stockholms Stadsbibliotek sin sjef, Katti Hoflin. I si opningshelsing peikte ho på noko som alle barne- og ungdomsbibliotekarar veit: Born og unge i dag les! Og biblioteket er det mest populære fritidstilbodet for både tweens og teens! Men etter henne vart biblioteksfeltet stort sett henvist til rolla som publikum, der vi derimot var i stort fleirtal. Når ein tenkjer på den nærkontakten som feltet vårt har med målgruppa i kvar opne time, så var det påfallande at representasjonen vår i dei ulike panela var liten eller ikkje-eksisterande. Årets konferanse vart, for meg som bibliotekar og formidlar, i overkant verksog forfattartung. Å høyre om "hvordan det er å være forfatter- og illustratør" nådde i så måte sitt endelege metningspunkt under programposten "Supersøstre". Der kunne søskenpara Kanstad Johnsen frå

Noreg og Adbåge frå Sverige opplyse om at dei sendte utkast til kvarandre, og at det var trygt å få tilbakemeldingar frå nokon i nær slekt og innanfor same profesjon. Det er knapt nokon sensasjon. Men er det fagleg relevant? Er det interessant for dei lesande ungane der ute? Kan eg bruke det til noko?

Forfatter og illustratør

Slik! No skal eg slutte å klage og sutre. For eg greier også å glede meg over eit godt forfattar- og kunstnarmøte. Som når svenske Ulf Stark og finske Linda Bondestam fortalde om å samarbeide på tvers av landsgrensene. Skulle vi tru den verbalt slagkraftige Stark var sjølv samarbeidet ikkje rare greiene. For på spørsmålet "Hur jobbar du med illustratøren?" kom det kontant: "Inte alls!" Sjølv om svaret ikkje var utan modifikasjonar, så peikar sjølv spørsmålet på ei utbreidd oppfatning om at samspelet mellom forfattar og illustratør er tett i utforminga av biletbøker. Oftast er ikkje det tilfelle. I bøkene Stark og

Deltakere på Nordisk barnebokkonferanse 2017 i Stavanger. (Foto: John Rodger)

Bondestam har gitt ut er Bondestam den som "overtar" forteljinga etter at manuset er kome frå Stark. Hennar val avgjer kva forteljinga handlar om. I boka "Diktatoren" er det først gjennom illustrasjonane det kjem fram at det handlar om ein Pippi-figur på vranga: curlingbarnet.

Samtalen kom også inn på omgrepet "allalderslitteratur". I boka "Min egen lilla liten" har Stark og Bondestam til dømes leika seg med Platons hulelikning. Men utan at målsetjinga er å leggje inn ei spesifikk vaksenreferanse. På spørsmål om dette frå moderator Erik Titusson svarte Stark med eit nytt spørsmål: "Hur många vuxna läser Staten av Platon?". Eg har meir enn ein gong tenkt at både forlag, forfattarar og illustratørar gøymer seg bak allaldersomgrepet for å komme inn under innkjøpsordninga for barn og unge, som genererer fleire innkjøpte eksemplar. Den positive konsekvensen av dette er at vi har ein visuell litteratur som sprenger grenser tematisk. Den negative konsekvensen er at den stundom er meir oppteken av

seg sjølv som kunst og konsept enn av å kommunisere til barn og unge. Problemet kom eksplisitt til uttrykk då professor Hilde Kramer i ein anna samtale på konferansen, viss eg oppfatta henne rett, fortalde at ho sa til studentane sine: "Viss ikke dere skal lese billedbøker, hvem skal gjøre det da?". Nei, sei det. Kidsa, kanskje?

Bøker uten tekst

Liknande problemstillingar prega også programposten kalt "Ordløse bildebøker". Fleire forlag har i det siste, gjerne i samarbeid med Leser søker bok, utgitt biletbøker utan tekst. Ettersom eg har forstått er ei av målsetjingane å skape mestringskjensle hos lesesvake. Kristoffer Kjølberg presenterte boka "Pokalen", som er ei teikneserieaktig spenningsforteljing med eit tydeleg narrativ. Mari Kanstad Johnsen presenterte "Jeg rømmer", som er inspirert av animasjon, der ho såg for seg kvart oppslag som scener i ein film. Men mest interessant var det å høyre Lene Ask fortelje om sine erfaringar under

skapinga av boka "Du" (som vart "nulla" av innkjøpsordninga i haust). Ask er ein av stadig fleire illustratørar som også skriver sjølv (eit vekselbruk som sjeldan går andre veg). Under arbeidet med "Du" oppdaga ho at ho var meir tekstbasert, eller meir forfattar om ein vil, enn ho først trudde. For forteljinga var først nedskrive som tekst. Når den så skulle inn i eit visuelt format med ei teikning på kvar side, og ho heller ikkje hadde mulighet til å bruke teikneserien sitt ruteformat, starta vanskaner. Ho måtte tenkje dramaturgi på ein heilt anna måte enn den tradisjonelle, og det kom overraskande på henne. Forteljinga kollapsa gong på gong, og ho var nødt til å gå mange rundar før sluttresultatet var klart. Sluttresultatet vart heller ikkje ei forteljing som nødvendigvis gjekk frå A til Å. Kjensla av at narrativet i boka går i oppløysing rett framfor augene på ein medan ein lesar kan eg vitne om sjølv. "Du" er altså ei bok som krever ein svært trent lesar. Å kalle boka lettlest, som forlaget har gjort, er å skyte høgt over mål. Og er den ►

Foto: John Rodger

- egentleg barnelitteratur? Sluttreplikken frå Ask, om at boka fungerte som lettlest for barn, men viste seg å vere for kompleks for vaksne (med eit stikk til vurderingsutvalget i innkjøpsordninga si "nulling") kan tjene som inngang til ein diskusjon om nett det spørsmålet. At born intuitivt forstår boka trur eg ein skal leite både selektivt og lenge for å finne belegg for.

Podcast som formidlingsmedium

Mellomleddet mellom boka og lesaren, formidlaren, fekk størst fokus mot slutten av konferansen. For med nye vendingar, enten dei er visuelle eller orale, veks det også fram nye formidlingsformer. I ein av konferansen sine parallellsesjonar samtalte forfattarane Arne Svingen, Lisa Bjärbo og Johanna Lindbäck om podcasten som formidlingsmedium. Litt på sida av hovudtematikken altså, men likevel eit innslag som kunne føre til konkrete tiltak og nye praksisar. Difor var det også positivt at programkomiteèn hadde valgt to podcaster med vidt forskjellig ambisjonsnivå. Svenske "Bladen brinner" blir publisert kvar fjortande dag. Den er kuratert som eit ma-

gasin, har tre innslag kvar gong, og har ei speletid for kvar episode på ein halv time. Bjärbo og Lidbäck får profesjonell hjelp på redigering og lyd, og dei har muligheten til å hente ut lønn på podcasten via sponsorinntekter. Dermed brukar dei også ein del tid på å jakte på det siste. "Svingens barnbokverden" er meir laus i snippen. Den er spelt direkte inn, og det vesle som er av redigering gjer Svingen sjølv. På utgiftssida fører han abonnementet på Soundcloud, og han bruker to arbeidsdagar på kvar episode, med ein episode i månaden. Som ivrig podcast-lyttar meiner eg det ligg eit stort potensial i dette mediet. Ikkje minst for dei biblioteka som har like store ambisjonar om å formidle innhaldet i samlingane som å kurse i korleis ein 3D-printar funkjar. Med den kunnskapen som barne- og ungdomsbibliotekarar har over feltet sitt, har vi liten grunn til å vere redd for kvaliteten på det faglege nivået.

Temperatur

Dei som undervegs i 2017-utgåva av Stavanger-konferansen sakna temperatur fekk det heilt til sist. Då var tittelen "Bar-

nebøker på barne-TV". Eit samstemt felt har der ropt etter satsingar frå NRK Super etter at SVT i fjor haust starta opp med programmet "Bokslukarna". Eit program som, viss vi skal tru programleiar (og bibliotekar) Marcus Biderholdt på det meste har hatt 130 000 sjåarar. Redaksjonssjef i NRK Super, Ingrid Hafstad, slo på si side kategorisk fast at ei tilsvarande satsing var uaktuell for deira del. Litteraturformidling var dårleg fjernsyn. Det sette fyr i salen, så då Vera Micaelsen repliserte at når ein ikkje har greidd å finne ut av litteraturformidlinga for barn og unge på over 20 år, ja, så har ein ikkje prøvd veldig hardt mottok ho både jubel og klappsalaver.

Det er klappsalver som arrangørane av NBBK også skal ta til seg. Konferansen er blitt eit treffpunkt som heile fagfeltet sirklar rundt. Og forutan det tettpakka programmet, så forlaup dei postane eg var på utan tekniske problem. Så når det på evalueringsskjemaet vart spurt om eg ville komme tilbake om to år, så er svaret frå mi side: Vær trygg! ■

- Avgjørende å sikre kompetansen

Samfunnets kompetansebehov og kvaliteten på tjenestene til innbyggerne må ligge til grunn når regjeringen skal vurdere utflytting av statlige arbeidsplasser, sier leder av Unio Stat, Petter Aaslestad.

Tekst:
Erling Bergan

Regjeringen la 17. februar fram en plan for lokalisering av statlige arbeidsplasser, etter en avtale med Venstre i Stortinget. Regjeringen har vedtatt utflytting (236 årsverk) og nyetablering (394 årsverk) av 620 statlige arbeidsplasser utenfor Oslo. I tillegg skal ytterligere 1200 utredes.

Leder i Unio Stat, Petter Aaslestad, er opptatt av at samfunnets kompetansebehov og kvaliteten på tjenestene til innbyggerne må ligge til grunn når regjeringen skal vurdere utflytting. Unios medlemsforbund har medlemmer i en rekke av virksomhetene.

- Dette er virksomheter som utfører svært viktige samfunnsoppgaver, og som over tid har bygget sterke kompetansemiljøer for å løse disse oppgavene på en best mulig måte. Når regjeringen nå skal vurdere store utflyttinger, er det helt

avgjørende at denne kompetansen sikres, sier Aaslestad.

Han understreker at Unios medlemsforbund vil følge den videre prosessen nøye, i tett dialog med de lokale tillitsvalgte.

- Det er svært viktig at de ansatte får god informasjon og oppfølging i den videre prosessen, samt at deres rettigheter ivaretas. Ikke minst må de tillitsvalgte

involveres i beslutningene som gjøres, slår Aaslestad fast.

Hovedorganisasjonen YS har valgt å kommentere regjeringens utflyttingsplaner slik: – Utflyttingen vil ikke bli noen suksess, verken på kort eller lang sikt. Dette river ned tilliten til staten som arbeidsgiver, sier Pål N. Arnesen, leder for YS Stat. ■

Kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner får blandede reaksjoner på planene om utflytting av statlige arbeidsplasser. (Foto: Erling Bergan)

HILSEN DITT BIBLIOTEK:

Nå har du flere alternativ når gebyret skal betales

bank
axess

VISA

mastercard

MobilePay

Bibliotek-Systemer As | Tlf: 33 11 68 00 | Epost: firmapost@bibsys.no

BIBLIOTEK SYSTEMER

- Nordisk barnebokkonferanse (NBBK) er en tverrfaglig konferanse om barne- og ungdomslitteratur.
- Har vært arrangert i Stavanger omtrent annethvert år siden 1993, og ledes nå av Siri Odfjell Risdal.
- Er nordens største arrangement om barn og unges litteratur og lesing.

Eit folkebibliotek-perspektiv på NBBK 2017

«Vafan – det finns ju ljus!»

Det er trange tider i kommune-Norge, og ikkje mykje pengar til å reisa ut og læra ting. I år var eg og Haugesund folkebibliotek heldige - eg fekk stipend frå BF til å dra på NBBK i Stavanger!

Tekst & foto:

Kjellaug Bjerkli Haarberg,
bibliotekar ved Haugesund folkebibliotek,
barne- og ungdomsavdelingen

Etter 18 år i folkebiblioteksektoren har eg etter kvart vore på mange litteraturkonferansar. Det kan vera både kjekt og frustrerande – kjekt med nye perspektiv og ny lærdom, frustrerande dei gongene ein opplever at det teoretiske får så stor plass at ein misser kontakten med og relevansen for praksisfeltet.

NBBK 2017 var ei særskild positiv oppleving for ein garva konferansedeltakar, for her hadde ein funne ein veldig god balanse mellom teori og praksis. Nesten kvart einaste programinnslag gav meg tankar, idéar og innsikt som kunne overførast til arbeidskvardagen på ei mellomstor barne- og ungdomsavdeling.

Det starta med Katti Hoflin (stadsbibliotekar, Stockholms stadsbibliotek) si fyndige innleiing av konferansen. Midt i alt det trasige i verda, nedskjeringar og kriser og Trump - «Vafan,» sa Katti, «det finns ju

ljus!» Ljoset er i alle som framleis oppsøker bøkene, som vert bokslukarar heller enn boksluttarar. Bibliotekarane finst, og dei formidler litteraturen til dei som treng den mest, barn og unge. Litteraturen finst som ei støtte “når man är under konstruktion”, den kan gi håp, attkjenning og empati med andre.

Gjennom heile konferansen fekk me samtaler med forfattarar og illustratørar. Først ute på tirsdagen var Arnar Már Arngrímsson, som snakka om boka si “Sölvasaga unglings” (Nordisk Råds litteraturpris b/u 2016). Særleg interessant var det han fortalde om sogelitteraturen som ei samlande kraft i den islandske identiteten, også i vår tid. Ulf Stark og Linda Bondestam skildra samarbeidet sitt om å laga levande, empatiske og utforskande biletbøker. Johan Unenge og Måns Gahrton fortalde om møte med svenske skuleelevar i arbeidet med ei nyskriving av bøkene om Eva og Adam - med spørjeskjema og klassesamtaler for å finna ut kva som er å vera “ung i dag”. Slik ser det ut å ta lesarar på alvor! Entusiasme og gode intervju/diskusjonar

på konferansescenen gjev inspirasjon til oss formidlarar.

Virtuelle og visuelle bibliotek

Etter dette hamna eg, saman med omtrent heile resten av konferansen, på panelsamtalen “Virtuelle og visuelle bibliotek” der Biblo Tøyen, 10-13 Stockholm og biblo.dk var på plass. To bibliotekrom dedikerte til tweens/ynge ungdom og ein nettressurs for danske bibliotek. Det er skrive eit tonn artiklar om desse nye bibliotekromma berre for ungdom, så eg skal ikkje gå inn i det, men konstaterer at sjølv på stader der budsjetta er små og lokala trange bør ein merka seg hovudsaka her: Unge folk vil ha stader å vera i fred. Dei treng trygge vaksne, men dei ynskjer ikkje all verda av lesesirklar og opplegg. Det viktigaste du kan gjera for ungdomane på biblioteket er å gje dei ein krok å forsvinna i. “Et tredje sted” utanom familie og skole, ein fristad frå aktivitetssamfunnet.

Neste konferanse som inviterer Biblo Tøyen bør satsa på hovedsalen og ikkje eit grupperom, for her er det mange som vil høyra. Eg håper det fører til at like mange

dreg heim og tenker på korleis dei kan omsetja tanken om ein tredje stad til sitt lokalsamfunn.

Forfattarfyrrerkeri

Onsdagen starta med Meg Rosoff, eit forfattarfyrrerkeri som fylte notatboka mi med tre sider av fyndige sitat om å skriva, om at å veksa opp er eit livslangt prosjekt og om relasjonen mellom ungdom og foreldre. Eit viktig emne var korleis karakterar i ungdomslitteraturen - i kraft av å vera nettopp ungdom - kan fungera som "truthsayers", sanseiingar for samfunnet:

"YA characters are unbound by the conventions, they are in a more truthful state because not yet fully understanding the rules of personhood. (...) Growing up you learn not to ask the wrong questions. Right now in society we are reverting to a terrible playground where no one plays by the rules anymore. Bullying has moved from playgrounds and schoolyards into everyday society. (...) Maybe understanding children is more necessary than ever."

Temaet om litteraturen som vitne og sanseiingar gjekk vidare inn i panelsamtalen

"Krig og flukt i barne- og ungdomslitteratur" med Janne Teller, Pija Lindenbaum og Tyra Theodora Tronstad i samtale med Dag Larsen. Dei tre forfattarane deler ein klar ambisjon om å få lesaren til å gå inn i ei anna livserfaring og leva med i ein krigssituasjon - Teller og Tronstad for ungdom, Lindenbaum i ei biletbok for små barn. Alle tre understreka at ein måtte ta utgangspunkt i fakta og research, vera sann og ærlig og finna fram til det allmenne i ein-skilde personar si historie. Konklusjonane må lesaren finna fram til sjølv.

Når barn og unge møter litteratur som tek dei på alvor kan dei finna trøyst, identifikasjon, nye spørsmål og store tankar. Men desse bøkene er ofte ikkje dei som "går av seg sjølv" på ei bibliotekhyll. Dei treng ein aktiv formidlar som kjenner både samlinga og lesarane godt, og dei treng ei konsentrert lesing.

Barnebokbad

Då er me over i den siste programposten eg fekk med meg, "Barnebokbad" med Vilde Kamfjord og Pål Brekke Indregaard. Her fekk me presentert ein metodikk for

å jobba med samlesing og forfattarbesøk - laga for skuleklassar, men eg trur mange i publikum såg for seg andre grupper det kunne vidareutviklast for. Me fekk høyra og sjå eksempel frå eit litteraturopplegg der lesarane sjølve står i sentrum og arbeider seg inn i teksten frå mange vinklar. Kombinasjonen av høgtlesing, gruppesamtale og scene virker perfekt for ein generasjon diskusjonsglade barn oppfostra på talentshow, som òg treng rolige pausar der dei tek imot ei fortelling på "gamlemåten". Eg gler meg alt til å finna måtar å bruka slike bokbad i folkebiblioteket!

Det eg vil sei med denne korte rapporten er at NBBK 2017 gjorde nett det ein konferanse skal. Den fekk meg til å skriva notat på fire ulike språk, så fort at dei må tolkast etterpå. Den gav meg lyst til å dra heim og jobba! Og den gjorde meg stolt av å vera ein del av den kvardagslege, naudsynte, umisselege litteraturformidlinga i biblioteket - den som støtter dei som er under konstruksjon og hjelper så mange viktige stemmer ut. ■

Skolebibliotek = leseglede

Vil vi at barna skal bli glade i å lese? Gi dem et skikkelig skolebibliotek.

Tekst:

Joron Pihl, Professor Emerita, Høgskolen i Oslo og Akershus

Tone Cecilie Carlsten, Forsker, Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning

Kristin Skinstad van der Kooij, Førsteamanuensis, Høgskolen i Oslo og Akershus

En storstilt utbygging av landets skolebibliotek er en forutsetning for utvikling av leseglede og språklig og kulturell kompetanse blant alle barn og unge i skolen.

Hvor ble det av skjønnlitteraturen og leseleden i skolen? Litteraturkritiker Knut Hoem hevder at norskfaget dreper leseleden, og at læreplanen i norsk er uten innhold. Dette er viktig kritikk vi bør lytte til.

Læreplanen spesifiserer tre kompetanseområder i norsk: muntlig kommunikasjon, skriftlig kommunikasjon og språk, litteratur og kultur. Men hva med skjønnlitteraturen? Blant de cirka 20 kompetansemålene læreplanen lister opp, nevnes skjønnlitteratur kun tre ganger. Litteratur nevnes bare åtte ganger. «Tekster» nevnes derimot hele 112 ganger.

Dette er paradoksalt i lys av at lesing av gode historier og annen skjønnlitteratur

er en hovedkilde til utvikling av leseglede blant barn og unge og til utvikling av språklig og kulturell kompetanse, som er et av norskplanens hovedmål.

Sats på skolebibliotek!

I vår nye bok «Teacher and Librarian Partnerships in Literacy Education in the 21st Century» (2017) viser vi at barn og unge som leser variert skjønnlitteratur på skolebiblioteket og i klasserommet utvikler et engasjement for lesing og deler sine leseropplevelser. Vi viser til både egen og internasjonal forskning. Studiene viser samtidig at godt utbygde skolebibliotek og partnerskap mellom lærere og bibliotekarer er avgjørende for å utvikle en kultur for lesing i skolen.

Med hensyn til læring finner også studier fra USA, Australia, New Zealand og Storbritannia målbare positive læringseffekter av bruk av skolebibliotek i undervisningen. Men i Norge har skole-

bibliotekene en svak posisjon. Bibliotek nevnes for eksempel bare tre ganger i læreplanen i norsk.

Svak prioritering av skolebibliotek

Det er ikke et lovfestet krav i Norge om at alle skoler skal ha skolebibliotek. I forskriften til Opplæringsloven heter det at skolen skal ha skolebibliotek «med mindre tilgangen til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek» (Forskriften §21-1). Skolemyndigheter har ingen kvalitetskrav til skolebibliotek. Forskerne Barstad, Audunson, Hjortsæter og Østli viste i 2007 at skolebibliotek i grunnskolen bare var bemannet i gjennomsnitt 5,4 timer i uken. Cirka 80 prosent av skolebibliotekarene manglet bibliotekfaglig kompetanse. I videregående utgjorde dette cirka 50 prosent. Hva er situasjonen i 2017?

Vi har studert et statlig program for skolebibliotekutvikling i Norge fra 2009–2013. En målsetting for programmet var at halvparten av alle skolebibliotekarer skulle ha bibliotekfaglig kompetanse i 2013. Målet ble ikke nådd. En annen målsetting var en økning i antallet kommuner og skoler som har tatt i bruk skolebiblioteket i opplæringen og som har forankret skolebibliotek i sitt arbeid for å styrke leseferdighet. Dette målet ble heller ikke nådd. Staten iverksatte ikke nødvendige tiltak for å nå disse målene.

Et tredje mål for skolebibliotekprogrammet var å utvikle modeller for systematisk bruk av skolebibliotek i undervisningen. Dette målet ble nådd ved de 175 skolene som fikk anledning til å delta i programmet. Men etter programmets slutt har staten fremdeles ikke forankret modellene for bruk av skolebiblioteket i undervisningen ved skoler i hele landet.

Det statlige skolebibliotekprogrammet (2009–2013) var et nasjonalt program i navnet, men ikke i gavnet.

Lovfestet kvalitetskrav til skolebibliotek

Norge trenger en storstilt utdanningspolitisk satsing på skolebibliotek for å

” Gode skolebibliotek er like viktige for utvikling av læring i grunnskolen som universitetsbibliotek er på høyere nivå. ”

Foto: Colourbox

fremme leseglede og læring på alle trinn. Forankring av skolebiblioteket i det pedagogiske arbeidet bør lovfestes. Det samme gjelder krav til skolebibliotekets samling, lokaler, bemanning av skolebibliotekar med bibliotekfaglig kompetanse, samt åpningstid i hele skoletiden.

Samarbeid mellom skolebibliotek og folkebibliotek bør også lovfestes slik det er i våre nordiske naboland. Partnerskap mellom skolebibliotek og folkebibliotek er en grunnleggende forutsetning for gode skolebibliotek.

Parallelt med utgivelsen av vår bok har Utdanningsforbundet, Norsk bibliotekforening og ni andre organisasjoner oppfordret Kunnskapsministeren til å

styrke lovverket for skolebibliotekene i Norge. Vår egen, samt internasjonal forskning, viser at samarbeid mellom skoler og bibliotek må forankres på statlig nivå og i institusjonenes ledelse.

Partnerskap mellom lærere og bibliotekarer

For å komme på høyden med kunnskapsutviklingen, digitaliseringen og mangfoldet i dagens klasserom bør elever og lærere bruke skolebiblioteket i lesing, skriving og læring på alle nivåer. Alle barn og unge trenger tilgang til de rike språklige og kulturelle ressursene som skolebiblioteket kan gi.

Gode skolebibliotek er like viktige for

utvikling av lese lyst og læring i grunnskolen og den videregående skolen, som universitet- og høyskolebibliotek er på høyere nivå. ■

” Det statlige skolebibliotekprogrammet var et nasjonalt program i navnet, men ikke i gavnet. ”

- I januar og februar hadde bibliotekstudent Sabine Rønsen sin praksisperiode hos Wikimedia Norge.
- Hun jobbet med prosjektet #faktajakt, der bibliotekarer over hele landet var utfordret til å legge til kilder i artikler på Wikipedia.
- Her deler hun sine erfaringer.

En bibliotekstudents møte med Wikipedia

Kildebruk i Wikipedia kan gi noen dilemmaer. Når artikkelforfatteren har kjent en biografert person, og gir av sin førstehånds kunnskap i artikkelen, skal man da fjerne utsagnet pga manglende annen kilde? Risikerer man da å fjerne denne kunnskapen for alltid? Slikt fikk bibliotekstudent Sabine Rønsen i fanget sin praksisperiode hos Wikimedia Norge.

Tekst:

Sabine Rønsen, bibliotek- og informasjonsvitenskapstudent, Høgskolen i Oslo og Akershus

I januar og februar hadde jeg, som bibliotek- og informasjonsvitenskapstudent fra Høgskolen i Oslo og Akershus, praksis hos Wikimedia Norge. Å jobbe hos Wikimedia Norge var skikkelig gøy og noe jeg lærte mye av. Fra første redigering og opprettelse av ny artikkel, til jakten på referanser, var oppgavene veldig lærerike. I begynnelsen var jeg ganske nervøs for hvordan "wikipedia-nerne" (brukere som bidrar masse og over lengre tid) kom til å reagere på en nykomling som meg. Jeg var redd jeg skulle gjøre masse feil og irritere på meg et helt nettsamfunn. Men det var ikke tilfelle i det hele tatt. Fra første sekund ble jeg godt mottatt. Jeg fikk en velkomst fra en erfaren bruker, og jeg ble

vist forskjellige nyttige hjelpesider inne på Wikipedia. Om jeg gjorde feil ble det raskt rettet opp av andre brukere, og jeg fikk tips og råd og oppfordring om å fortsette.

Jeg har jo skjønt at det til tider kan være vanskelig for nye brukere å vite hvordan de skal redigere på Wikipedia. For meg viker det som om den interne diskusjonen blant Wikipedias brukere om hvordan man kan holde på nybegynneren, virkelig har hatt noe for seg.

Kjønnsbalanse på Wikipedia

Den første artikkelen jeg opprettet var en biografi om en norsk kvinnelig skuespiller. At det var en kvinne er et poeng i seg selv. Wikipedia sliter med at det er en overvekt av mannlige biografier. Kun ti prosent av bidragsyterne på Wikipedia er kvinner. Det fører til at det ikke bare er færre biografier om kvinner, men at temaer og områder som kvinner ofte er interessert i, ikke har egne artikler, eller

de er lite utfyllende. Wikipedia på nynorsk og Wikipedia på bokmål er faktisk bedre enn mange andre Wikipediaer på dette, men forbedringspotensialet er fortsatt stort. Til nå har leksikon i stor grad blitt skrevet av menn, og veien til å bli "leksikonverdig" har tradisjonelt vært lengre for kvinner. Ofte har kvinners bedrifter kommet i skyggen av mannens og mange har blitt glemt av historien. Hvem som helst kan skrive artikler på Wikipedia. Det betyr at vi nå har muligheten til å gi disse kvinnene en oppreisning og den plassen i historien de fortjener. Jeg har selv så smått begynt å legge planer om å utbedre artikler om kvinnelige bluesartister på Wikipedia.

#faktajakt

I perioden jeg hadde praksisplass hos Wikimedia Norge har prosjektet #faktajakt rullet og gått. Prosjektet gikk ut på å mobilisere bibliotekarer til å finne kilder til utdrag fra wikipedia-artikler som

Artikkelforfatter Sabine Rønsen på Tøyen bibliotek. (Foto: Astrid Carlsen)

trenger referanser. I dette arbeidet har jeg støtt på noen interessante dilemmaer. Noen påstander lar seg rett og slett ikke verifisere. Dette kan være i en biografi hvor artikkelforfatteren har førstehåndkunnskap og kanskje kjenner eller kjente personen og kommer med opplysninger bare den personen veit om. Skal man da fjerne utsagnet? Det kan jo vise seg å stemme, og hvis man da fjerner det kan akkurat den kunnskapen bli borte for alltid. Jeg synes det som gjør Wikipedia unikt er at artiklene ofte er mer utfyllende enn tradisjonelle leksikon. Arbeidet med å bygge en artikkel består av flere faser. I en tidlig fase kan det være hensiktsmessig å la noen utsagn uten referanser få stå en liten stund og heller følge litt ekstra med. Men et problem som da kan oppstå er at for eksempel en journalist med litt slapp kildekritikk kan bruke artikkelen som kilde, og så bruker noen andre den nyhetsartikkelen som kilde til den samme wikipedia-artikkelen. Selv fjernet

jeg ikke noen av utdragene jeg ikke fant kilder til. Etter å ha sett hvor drevne enkelte bidragsyttere er på faktajakt er jeg trygg på at de finner det som finnes kan, og derfor kan ta beslutningen om fjerning på et bedre grunnlag enn meg.

Å delta i #Faktajakt har vært veldig matnyttig. Jeg går første år på bibliotek- og informasjonsvitenskap på HiOA og referansearbeid og informasjonssøking er veldig relevant for mitt studie, derfor er jeg ekstra glad for å ha fått trening i det. Dessuten var det fint å komme over den første frykten for å "rette" på andres artikler. Heldigvis er det ikke slik folk på Wikipedia tenker, men snarere at det er best å samarbeide om å forbedre artiklene. Det er jo tross alt et felles prosjekt hvor alle drar i samme retning. For det meste i alle fall.

Wikitreff

Det var også hyggelig å få være med på Wikitreff på Litteraturhuset i Oslo i

januar. Wikitreff er organiserte møter for bidragsyttere og andre interesserte hvor det tas opp relevante temaer og diskusjoner, og alle er velkomne. Deltagerne på møtet hadde gjort seg opp mange tanker rundt hvordan man skal ta vare på nye brukere og gjøre samarbeidsklimaet på Wikipedia bedre. I tillegg var det morsomt å se hvem som står bak brukernavnene jeg etter hvert hadde begynt å kjenne til.

Alt i alt har dette vært veldig gøy og nesten litt avhengighetsskapende. Jeg skal absolutt fortsette å redigere på Wikipedia etter endt praksis. Det kan gå en kule varmt på diskusjonssidene, men felles for alle er at man vil være med på å bidra til summen av all menneskelig kunnskap. Og det er flott! ■

- Frank Michaelsen har bachelor i bibliotek- og informasjonsvitenskap fra Høgskolen i Oslo og Akershus i 2012.
- Har vært spesialbibliotekar på Deichmanske hovedbibliotek etter studiene.
- For tiden har han permisjon for å jobbe som kommunikasjonsrådgiver i Kulturetaten i Oslo kommune.

Bibliotekar og Spellemannpris-vinner:

Frank er fri

De siste tre årene har The Switch gitt ut tre album. – Vi er produktive fordi vi har det gøy med musikken, sier Frank Michaelsen. Han spiller gitar og tangenter i bandet, som nylig vant Spellemannsprisen. Til daglig jobber han i Oslo kommune.

Tekst:

Are Vogt Moum
Redaktør i Utrop

Musikken til Oslo-bandet The Switch låter som den er laget av "en gjeng med folk som gir faen og digger det de digger", ifølge Natt og Dag. I januar vant de Spellemannsprisen i kategorien *Indie* (independent).

– Folk har kommentert produksjonstempoet vårt. "Shit, dere gir ut mye". Jeg tror det handler om at vi har det gøy. Vi har disse historiene å fortelle. Vi er veldig, veldig glade i musikk, og vi får et kick av å lage vår egen.

En slags pop

Hvilken sjanger bandet spiller innenfor, er ikke helt lett å definere. Det er også noe av poenget, virker det som. Men at det har noe med pop og gitar å gjøre, er vel ikke å si for mye.

– På Instagram presenterer vi oss som "pop-orkester". Vi er uansett veldig enige om hva The Switch er, hva som er

typisk The Switch å spille og si.

The Switch har fått et visst rykte på seg som mer enn middels velstuderte og beleste. Musikken deres oser av "annenhånds vinyl, *Penguin pockets* og innestengte timer foran internett 1.0", skriver Ando Woltmann, i en anmeldelse av The Switch-album i Morgenbladet med den talende tittelen "Bra plate, brillejesus".

– *Du har skrevet om litteratur og jazz i Jazznytt og er utdannet bibliotekar. Dessuten har du leffet med fotografi. Er det en kontrast mellom de mer intellektuelle interessene dine og det å spille i et pop-band?*

– Nei, jeg syns ikke det. Vi legger alle våre ressurser i å lage så gode poplåter som vi bare kan. Vi har aldri sett på popmusikk som usofistikert.

Det pop-kunstneriske navet deres anser han ligger i slutten av 60-tallet.

– For meg personlig representerer særlig The Beatles et musikalsk språk som jeg kan bruke for å kommunisere med de andre i bandet om musikk.

Bandet består av skolerte musikere og holder seg med egen tekstforfatter.

– Peter (journalist Peter Vollset, journ. anm) har det som fulltidsgeskjeft i bandet. Det var da Peter kom inn, at The Switch ble født. I all god pop er teksten

Frank og The Switch

- Oslo-bandet The Switch vant Spellemannsprisen for 2016 i indie-kategorien for den nyeste plata si, *The Switch Album* (2016). Bandet har tidligere utgitt *Big If* (2014) og *B For the Beast* (2015)
- Frank Michaelsen spiller gitar, tangenter og vokal i The Switch.

Frank Michaelsen, utdannet bibliotekar og fersk vinner av Spellemann i indie-klassen med gruppa The Switch. (Foto: Xueqi Pang)

noe som kan stå på egne ben. Peter har utmerket observasjonsevne og tar tak i ting som man kanskje ikke er så vant til å høre i poptekster, sier Michaelsen.

Kjendis-faktor

Michaelsen har vært med i bandet siden oppstarten som "assosiert medlem", som han kaller det, men det er først de siste par årene han har spilt fast. Før han tok bibliotekarutdanningen, gikk han på Nordisk Institutt for Scene og Studio (NISS), "en skikkelig fame-fabrikk". Det var der han traff Thomas Sagbråten, som i dag er vokalist og spiller gitar i The Switch. (Skolen byttet navn til Westerdals Oslo School of Arts, Communication and Technology i 2014.)

Utrop blir nysgjerrig på bakgrunnen til den veltalende unge mannen.

– Jeg vokste opp på Korsvoll og Bjølsen, så jeg føler jeg har opplevd essensen av både Oslo Vest og Oslo Øst. Vi flytta opp til Korsvoll etter hvert, men jeg fortsatte å gå på Bjølsen.

Folk husker fremdeles Bjølsen som et røft område, selv om "skravleklassen"

stort sett har tatt over nå, forteller han.

– "Åh, gikk du der, det må jo ha vært mye knivstikking og sånn," kan folk finne på å si. Jeg husker at det ofte var politi i skolegården da jeg gikk i første klasse. Men det la seg ganske fort. Den gangen kjente de fleste som hadde hatt politiet på døra kvelden før på grunn av husbråk. Jeg trodde jo at det var vanlig, mens mine småsøsken som bor på Korsvoll tror at det er vanlig med hytte på Hafjell, helst et steinkast fra skibakken.

– Det starta med bestemor

– Hvordan oppdaget du din egen kjærlighet til musikken?

– Det starta vel med at jeg fant gitaren etter oldemor på loftet, som det sto Christiania Musikkforretning inni. Den hadde noen fæle stålstrenger som det var vondt å spille på for barnefingre, så jeg spilte på bare én streng av gangen. Målet var å finne toner som passet til den musikken jeg hadde på – ofte var det Beatles.

Men det var bestemoren som for alvor fikk ham til å oppdage spilleleden.

– Hun hadde et gammelt stueorgel som hun koste seg mye med. På mystisk vis kunne hun alltid de sangene jeg ba henne spille. Jeg spurte om hun hadde øvd på alle sammen, men hun forklarte at man kan tenke seg til hvordan låtene går. Man kan spille seg inn i det, improvisere.

Verken Frank Michaelsen eller The Switch har noen planer om å slutte å more seg med musikk.

– Den forrige plata var pop, før det igjen var det prog-rock. Nå først kommer det en ep, og så starter vi på den nye plata etter påske. For å holde på interessen, må vi prøve noe nytt. Jeg tror vi kommer til å male med bredere pensel denne gangen.

– Hvordan da?

– Kanskje med litt snålere låter, videre tanker, flere instrumenter. Det fine er at vi har så mange dyktige musikere, så vi kan få til mye forskjellig, sier Michaelsen fornøyd. ■

Artikkelen er også publisert i den flerkulturelle avisa Utrop.

Sjelden krav om master ved ansettelse

En ekstern evaluering av bibliotekmasterne ved HiOA konkluderer med at de er etterspurt av arbeidsgivere og holder høy kvalitet. Men rapporten viser at arbeidsgiverne sjelden stiller krav om masterutdanning i utlysningsteksten.

Tekst & foto:
Erling Bergan

I følge arbeidsgiverne som er intervjuet av utvalget som har evaluert bibliotekmasterne ved Høgskolen i Oslo og Akershus, vil masterutdanning være normen ved tilsetning i framtida. Likevel kommer dette sjelden til uttrykk i utlysningstekstene.

Det heter i rapporten: "Til tross for et uttrykt ønske om masterkandidater stiller arbeidsgiverne sjelden krav om masterutdanning i utlysningsteksten (det kan f.eks være "ønskelig med master"). Arbeidsgiverne er samstemte i at foruten utdanning, er personlige egenskaper og relevant arbeidserfaring like viktige kriterier ved ansettelser."

Arbeidsgiverne forklarer manglende krav ved utlysninger med for lite utvalg av uteksaminerte masterkandidater i sektoren. Ved et utlyst minstekrav om master blir arbeidsgiver bundet til å la utdanning være den avgjørende faktor ved ansettelsen, og kan bli tvunget til å se bort fra andre og like viktige kriterier.

Viktig å oppnå kritisk masse

Rapporten påpeker at utvalget av ferdige masterkandidater fortsatt er snevert, at det blir vanskelig å finne nok kandidater å velge mellom som i tillegg til utdanningskravet også oppfyller de andre kriteriene. Arbeidsgiverne mener at "det er viktig at man oppnår en kritisk masse, at det blir mer vanlig å ta master."

De bemerker også at bachelorkandidater ser at de enkelt får jobb uten master – noe som igjen får en uheldig virkning ved at færre vurderer det som nødvendig å gå videre til masterutdanningen. Det omtales som en Catch-22-situasjon.

«En av arbeidsgiverne fra folkebibliotek mener at vi er inne i et tidsskifte: At man snart vil kreve master til høyere stillinger, og at MBSL kunne bli en norm for kompetanse for lederstillinger i folkebibliotek», heter det

i rapporten. (MBSL er forkortelse for Masterstudium i bibliotek – styring og ledelse.)

Konkurrerende utdanninger

Arbeidsgiverne mener masterkandidater fra ABI er relevant og ønsket, men at det i mange tilfeller er like relevant med en grad fra et annet institutt eller et annet studiested. Master i bibliotek- og informasjonsvitenskap med fokus på tradisjonelle kjernefag innenfor informasjons- og kunnskapsforvaltning anses imidlertid ikke å ha særlig konkurrerende utdanninger, og verdsettes høyt av arbeidsgivere fra alle typer bibliotek.

Men MBSL konkurrerer i stor grad med andre ledelsesutdanninger og lederopplæringsprogrammer. MBSL ansees da heller ikke som den mest relevante og beste utdannelsen innenfor private bedrifter og store bibliotek og institusjoner.

God evaluering

Både arbeidsgiverne og kandidatene som ble intervjuet vurderer kompetansen masterutdanningene gir som gode. Arbeidsgiverne, som representerer både privat og offentlig sektor, gir uttrykk for at de gjerne skulle hatt enda flere masterkandidater som søkere til jobbene de lyser ut.

– Vi er veldig glade over å få bekreftet at masterstudiene vi tilbyr er samfunnsre-

levante og holder høy kvalitet, sier instituttleder Tor Arne Dahl ved Institutt for arkiv-, bibliotek- og informasjonsfag. Instituttet tilbyr to masterstudier, Bibliotek- og informasjonsvitenskap og Bibliotek – styring og ledelse, som begge har vært under lupen til det eksterne utvalget.

Instituttet ble en iSchool i 2014, et internasjonalt nettverk av ledende universiteter som driver utdanning og forskning i krysningspunktet mellom informasjon, mennesker og teknologi. Sammenlignet med andre europeiske iSchools slår utvalget fast at studieprogrammet i Bibliotek- og informasjonsvitenskap har en «unik og særegen profil med sin kombinasjon av dels klassiske bibliotek- og informasjonsvitenskapelige fag og dels litteratur og kulturformidling samt litteratursosiologi.» Videre konkluderer utvalget at studieprogrammet har et godt og solid faglig nivå på et høyt internasjonalt nivå.

Utvalget har bestått av:

- Professor Pia Borlund, Københavns Universitet (leder av utvalget)
- Professor Andreas Vårheim, Universitetet i Tromsø
- Bibliotekar/researcher Ingeborg Rygh Hjorthen, NRK
- Lars Holt, student, Universitetet i Tromsø. ■

Mette Rysjedal presenterer sin masteroppgave ved ABI i juni 2015. (Foto: Embret Rognerød)

Rapport skisserer alternativer: Mer lokal lønn i staten?

Lønnspolitikken i staten står foran viktige veivalg. Bør mer av lønnsdannelsen skje lokalt? Eller skal kanskje all lønnsdannelsen skje lokalt?

Tekst & foto:
Erling Bergan

10. februar la en partssammensatt gruppe fram rapporten "Et modernisert og forenklet lønns- og forhandlingssystem i staten". Rapporten er et resultat av hovedtariffoppgjøret i 2016, der Unio, LO Stat og YS Stat ble enige med Kommunal- og moderniseringsdepartementet om å jobbe videre med detaljene i et nytt lønns- og forhandlingssystem. Dette arbeidet har pågått siden oktober.

I fjorårets oppgjør krevde staten – som arbeidsgivermotpart – at hele den økonomisk disponible rammen skulle gå til lokal fordeling. Hovedorganisasjonen Akademikerne gikk med på en slik løsning, mens Unio, YS og LO avviste den. Dermed ble det for første gang to tariffavtaler i staten. Samtidig ble det, med utgangspunkt i hver av disse avtalene, avtalt å nedsette parts-sammensatte utvalg for å se på lønns-systemet i staten.

Tre veier å gå

I rapporten fra utvalget med Unio, LO og YS beskrives tre mulige veier å gå. Det ene er en forenklet variant av dagens lønssystem. Det andre er et system der all lønnsforhandling skal skje lokalt. Det tredje er en kombinasjonsløsning med sentrale rammer og lokale fullmakter. Rapporten konkluderer ikke med noen av disse tre retningene for et mulig nytt lønssystem i staten. I rapporten som Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) har levert sammen med Akademikerne, skisseres kun to alternativ: En variant av dagens lønssystem er ikke ønsket av disse aktørene.

Leder av Unio Stat, Petter Aaslestad, mottok rapporten på vegne av Unio. Han mener rapporten gir et godt grunnlag for det videre arbeidet. – Vi

vil gjøre en grundig vurdering av alternativene som skisseres, og vurdere disse mot Unios lønnspolitiske mål, sier Aaslestad.

Ivareta kompetanse og utdanning

I Unios lønnspolitikk heter det blant annet at lønnspolitikken må gi en "bedre verdsetting av utdanning, kompetanse, ansvar og risiko", og at "kollektive, sentrale tariffavtaler må sette nødvendige rammer for lokale tilpasninger".

– I mandatet slås det klart og tydelig fast at et modernisert lønssystem skal legge bedre til rette for at statlige virksomheter kan rekruttere, utvikle og beholde kompetente medarbeidere, og at systemet må ivareta kompetanse og utdanning. Dette er klart i tråd med Unios lønnspolitikk. Vår oppgave nå er å sørge for at et eventuelt nytt lønssystem klarer å leve opp til dette mandatet, slår Aaslestad fast.

Lokalt handlingsrom

Statens personaldirektør Gisle Norheim, som har vært med i begge utvalgene, gir overfor FriFagbevegelse uttrykk for at rapporten gir et viktig bi-

drag til å fortsette å videreutvikle lønns- og forhandlingssystemet i staten. – Det er en utrolig spennende rapport, og partene har utredet mulighetsrommet for et forenklet lønns- og forhandlingssystem, sier han, og ha sier også klart fra om retningen som ønskes: – Staten håper vi klarer å få til ytterligere skritt mot større lokalt handlingsrom og fleksibilitet, gjennom forhandlinger, sier Norheim.

BF med statlig tariffutvalg

Det er grunn til å forvente et engasjement fra Bibliotekarforbundet i disse veivalgene i den statlige lønnspolitikken. Forbundsstyret vedtok på sitt møte torsdag 9. februar at BF skal opprette et eget tariffutvalg for statlig sektor. Sekretariatet skal utarbeide forslag til mandat og utvalgsmedlemmer til neste styremøte 9. mars. Sekretariatet skal på neste møte også legge fram "en plan for hvordan innspillene vil bli brukt i BFs lønnspolitikk i statlig sektor". Det er grunn til å tro at det er flere meninger om den statlige lønnspolitikken blant Bibliotekarforbundets medlemmer i denne sektoren. ■

Petter Aaslestad er leder i Unio Stat. (Foto: Terje Heiestad)

Godtgjøring for forhandling på "feil" arbeidsplass.

Har du som BF-medlem forhandlet for Bibliotekarforbundet på en annen arbeidsplass enn din egen? Da kan du ha krav på godtgjøring fra BF!

Send inn protokollen til bf@bibforb.no og vi vil foreta utbetaling. Har du spørsmål, tar du kontakt med BFs sekretariat. ■

Meld inn ny lønn!

Har du fått endret lønna di i det siste?
Har du fått ny lønn etter lokale forhandlinger? Eller har du kanskje også skiftet arbeidsgiver, eller fått ny epostadresse?

Alt dette vil vi gjerne at BF-medlemmer gjør på nettet. Gå inn på BFs nettsider www.bibforb.no og velg "Oppdater medlemsinformasjon" under "Medlemskap" i menyen. Da får du opp et skjema å fylle ut. Velger du yrkesstatus "Yrkesaktiv" og deretter hvilken sektor du er i, får du anledning til å fylle inn årslønn, eller lønnstrinn.

Er du tillitsvalgt, er det fint om du ber BF-medlemmene på din arbeidsplass om å gjøre det samme. Opplysningene vi har om deg, brukes på en rekke områder: Til lønnsstatistikk som tillitsvalgte kan bruke når de forbereder forhandlinger. Til adresselister for utsending av Bibliotekaren og Nyhetsbrev.

Takk for hjelpen! ■

The screenshot shows the website for Bibliotekarforbundet (BF). The main heading is "Oppdater medlemsinformasjon". Below the heading, there is a paragraph of text explaining the importance of updating membership information. The text reads: "For at Bibliotekarforbundet skal kunne gjøre en god jobb for deg, er det viktig at du til enhver tid sender oss oppdatert informasjon om deg selv. Vi ber deg derfor melde fra om navne- og adresseforandring og/eller endrede ansettelsesforhold og -betingelser så raskt som mulig." There are also social media icons for LinkedIn and Facebook.

Eget varslingshus – en idé for Norge?

I Nederland har varslerne fått et eget fysisk hus. Hit kan de ringe, sende epost eller møte opp personlig for å få råd, veiledning, faglig hjelp og ikke minst hjelp til å etterforske egne sak. Dette kan være et godt tiltak også for Norge, sier Henrik Dahle. Han er fagsjef i Unio, og medlem av regjeringens Varslingsutvalg.

Unio har nedsatt en egen gruppe som skal jobbe med varsling. Denne gruppa var nylig i Nederland for å ha møter med representanter både fra myndighetene, fagbevegelsen og ansatte ved Huis voor klokkenluiders – Varlingshuset.

– I Nederland har de i en årrekke jobbet aktivt med å få på plass vern av varslerne. Ett av resultatene er Varslingshuset som er plassert i Utrecht. Et imponerende tiltak som vil kunne være til stor hjelp for de som varslere og for virksomhetene, mener Henrik Dahle.

Huset åpnet 1. juli 2016, etter tretten års arbeid. Huset e delt inn i tre enheter; rådgivning, etterforskning og skoling/informasjon. I løpet av det første halve året fikk huset inn 521 saker, hvorav 58 av dem ble ansett som varslings saker.

– Dette sier noe om omfanget av problemet, og det er tvilsomt at et lite budsjett på 3 millioner euro som huset er bevilget i sitt første driftsår er nok. Men det er en god begynnelse på et viktig arbeid det skal bli spennende å følge med på videre, sier Dahle, som ikke ser bort ifra at noe liknende kan foreslås i Norge.

– Vi har fått gode tips med på veien, slik at vi kanskje kan unngå å gjøre de feilene som er gjort i Nederland, og i England før dem igjen.

Representanter fra åtte Unio-forbund og fra Unios sekretariat var nylig på besøk i Nederland for å få mer kunnskap om hvordan Nederland sikrer varslerne. (Foto: Unio)

MERÅPENT BIBLIOTEK

– en utvidet service til brukerne

- Hvor skal man starte?
- Må vi ha kameraovervåkning?
- Tar det lang tid?
- Hvem skal gjøre hva og når?
- Fungerer det med vår biblioteksystem?
- Hva med lys, lyd, lås, alarm?
- Kan det passe inn i våre lokaler?

Det er mange spørsmål, som skal besvares, før biblioteket er klar til å innføre Meråpent Bibliotek.

Akkurat nå reiser vi rundt i Norge på rådgivningsbesøk, og vi vil gjerne komme og besøke ditt bibliotek - gratis og uforpliktende!

Med Meråpent Bibliotek fra Axiell kan brukerne bruke biblioteket når det passer dem.

Har du lyst til at vi tar en tur innom ditt bibliotek?

Ring til oss på +45 33 38 25 25 eller skriv til axiellno@axiell.com

AXIELL

www.axiell.no | axiellno@axiell.com

Over 100 søknader om utviklingsmidler

Ved søknadsfristens utløp fredag 17. februar hadde det kommet inn 108 søknader om utviklingsmidler for 2017.

Nasjonalbiblioteket melder at de har mottatt 108 søknader om utviklingsmidler knyttet til disse innsatsområdene:

- Utvikling av nye bibliotek tjenester
- Formidling av bibliotekenes innhold, digitalt og fysisk
- Nye samarbeidsformer og partnerskap
- Hverdagsintegring

Det har også vært mulig å søke om midler til frie forsøk og forprosjekt. I retningslinjene blir det understreket at midlene skal gå til prosjekter som er nyskapende og har overføringsverdi til større grupper av bibliotek. Det er til sammen søkt om over 32 millioner kroner i denne utlysingsrunden.

Nasjonalbiblioteket melder at de nå starter behandlingen av søknadene og regner med å offentliggjøre tildelingene innen utgangen av april. Prosjekter som blir tildelt midler vil deretter bli tilskrevet og utbetaling vil finne sted etter at tippemiddelo-verskuddet blir fordelt av Kongen i statsråd i midten av juni.

NB overtar ansvaret for Nasjonalt lånekort

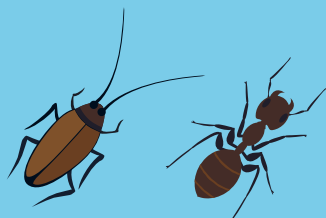
I Nasjonal bibliotekstrategi forutsettes det at Nasjonalbiblioteket skal overta ansvaret for Nasjonalt lånekort og Nasjonalt låneregister:

"Bibliotekleverandørgruppen har drevet Nasjonalt lånekort som kan brukes i alle bibliotek. Nasjonalbiblioteket skal ha et overordnet ansvar for tjenesten."

Og: "Nasjonalbiblioteket tar ansvar for videreutviklingen av ordningen med ett nasjonalt lånekort som gjelder i hele landet."

Nasjonalbiblioteket melder nå på bibliotekutvikling.no at de har overtatt ansvaret for Nasjonalt lånekort. Avdelingsdirektør Jonny Edvardsen som leder avdeling Tilvekst og kunnskapsorganisering sier at Nasjonalbiblioteket sammen med bibliotekene vil se på hvordan denne tjenesten kan videreutvikles til beste for bibliotekbrukerne.

Pr i dag er 2.124.546 lånere ved 880 bibliotek tilknyttet ordningen med Nasjonale lånekort. ■

A13_0547/02.17

YS Innbo er blitt enda bedre

Dette er Gjensidiges beste innboforsikring og spesialpriset for deg som er medlem.

YS Innbo inkluderer ID-tyverisikring og dekker nå også:

1. **Knust mobilskjerm – gjelder hele husstanden**
Hvis noen i husstanden knuser mobilskjermen sin, blir telefonen reparert med garantien intakt. Egenandelen er bare 500 kroner, og telefonen er normalt tilbake innen 3-5 dager.
2. **Sanering av veggedyr og kakerlakker**
Stadig flere får med seg skadedyr i kofferten hjem fra varmere strøk. Det kan bli dyrt. YS Innbo dekker sanering av bolig med inntil 50 000 kroner.
3. **Tyveri av låst sykkel – inntil 30 000 kroner**
Erstatningssummen har økt fra 10 000 til inntil 30 000 kroner.

Bli kunde i dag på gjensidige.no/ys eller ring 03100 og si at du er medlem av et YS-forbund

Bf BIBLIOTEKAR FORBUNDET

Gjensidige

Arbeidet med ny offentlig tjenestepensjon stopper opp

Unio-leder Ragnhild Lied og de andre lederne av arbeidstakerorganisasjonene spør i et felles brev til statsråd Anniken Hauglie hvordan regjeringen vil avslutte arbeidet med ny offentlig tjenestepensjon.

Tekst:
Erling Bergan

- For oss må prosessen avsluttes i reelle forhandlinger og resultatet sendes ut på uravstemning, sier Unio-leder Ragnhild Lied om arbeidet med ny offentlig tjenestepensjon.

Regjeringen sa i januar 2016 av de ikke ville forhandle offentlig tjenestepensjon i et tariffoppgjør. De kom aldri med noen god forklaring. Arbeidsdepartementet har i høst og fram til nå nylig utredet flere sider ved en ny påslagmodell. Hovedorganisasjonene har blitt invitert til noen møter i denne forbindelsen, men denne kontakten har ikke vært forpliktende samtaler som en kunne tenke seg i forkant av reelle forhandlinger.

- Nå vil vi ha svar på hvordan regjeringen ser for seg at arbeidet med ny offentlig tjenestepensjon skal avsluttes, sier Unio-leder Ragnhild Lied.

Brevet med tittelen "Offentlig tjenestepensjon – videre prosess" lyder i sin helhet slik:

"LO, Unio, YS og Akademikerne viser til de møter organisasjonene har vært invitert til i forbindelse med ASDs videre utredning av en ny offentlig tjenestepensjon.

Vi ser at arbeidet har kommet et godt stykke på vei innenfor rammene av en påslagsmodell, selv om enkelte problemstillinger krever videre utredning.

Partene i offentlig sektor etterlyser signaler fra regjeringen om hvordan den vil legge til rette for en videre framdrift i arbeidet som involverer partene på en mer forpliktende måte.

Vi etterlyser også signaler fra regjeringen om hvordan den vil avslutte arbeidet med en ny offentlig tjenestepensjon. Dette må etter vår mening

gjøres i forhandlinger hvor et anbefalt forslag sendes ut på uravstemning blant våre medlemmer eller gjennom annen organisatorisk behandling for de organisasjonene som ikke benytter uravstemning.

Arbeidstakerorganisasjonene imøte-

ser statsrådets svar."

Brevet er undertegnet av Tor-Arne Solbakken (LO), Ragnhild Lied (Unio), Jorunn Berland (YS) og Kari Sollie (Akademikerne). ■

Abonnér nå!

utrop

Norges første flerkulturelle avis og tv

utrop
Jentene erobrer cricket-banen

utrop
Innvandrerkvinnens lures inn i feld

utrop
Min datter er født annenledes

utrop
Halal-maten inntar norske butikker

utrop
Poliser får ledersatte som voldstakere

-Vi tar mangfoldet på alvor!

22 04 14 60
utrop@utrop.no
www.utrop.no

Følg oss på facebook og twitter

Jan-Egil

Jan-Egil Holter-Wilhelmsen er utdannet bibliotekar fra Høgskolen i Oslo i 2008. Han har i mange år

jobbet ved Horten bibliotek. I Bibliotekaren reflekterer han over hendelser og fenomener på eget bibliotek, med blikket rettet også utover på de store spørsmålene.

Hvem tror vi at vi er?

Image. Omdømme. Branding. Av de tre ordene føler jeg at bibliotekarer er mest interessert i det midterste.

Bibliotek, uavhengig om det er fag- eller folkebibliotek, har et godt omdømme. Undersøkelser viser jo gang på gang at bibliotek og brannvesen er de to tilbudene Norges innbyggere er mest fornøyd med, så da kan man vel være fornøyd. De to andre ordene er flim-flam, begreper brukt av kleskjeder og kjendiser! Ikke noe vi staute bibliotekarer trenger å bry oss om.

Allright, jeg smurte ganske tykt på i innledningen. At jeg mener at alle tre ordene er viktige bør ikke komme som et sjokk for leserne her. Likevel har jeg vært borti at noen mener at image ikke er så viktig for oss, eller retttere sagt at det å endre på vårt image ikke er så viktig. Hvis det mentale bildet av en bibliotekar er en dame med tykke briller, hårknote og et hat mot høye lyder, eller en eldre mann med lite hår, rutete skjorte og tøfler, så har ikke det noe å si for oss. Vi vet jo tross alt hva vi driver med og de som benytter seg av våre tjenester er fornøyd. Så hvorfor skal man da bry seg om å endre image vårt, hvorfor bør det være viktig i det hele tatt?

Gjennom et prosjekt jeg jobber med, Pusterommet, har vi ansatt to 17-åringer. Vi ansatte dem fordi vi ser at vi ikke treffer den målgruppen, altså de mellom 15 og 25. Tro meg når jeg sier at det har vært ganske opplysende. Ikke minst når det gjelder bakkdelene ved vårt image. Senest i dag sa en av dem: "Mange flere unge burde jo bruke biblioteket, det ligger jo perfekt midt i byen, rett ved videregående, buss og kjøpesenter! Det er vel fordi mange fortsatt tror biblioteket er

et dølt sted å være". Ouch, den sved litt må jeg innrømme. Men det er jo derfor vi har ansatt to ungdommer, for å hjelpe oss med å snu hvordan innbyggerne i byen ser på oss. Hvis vi klarer å snu hvordan unge ser på oss, tror jeg at vi vil raskt se en økning blant våre brukere.

Hva med rekruttering? Jeg møter fortsatt mange som ikke er klar over at det er en utdanning for bibliotekarer en gang, at det kanskje behøves noe mer enn å like å lese bøker. Kanskje ikke så

rart hvis man tror at biblioteket fortsatt i stor grad er et boklager. Igjen så henger det sammen med vårt image! Omdømmet vårt er bra, folk mener vi er dyktige og til å stole på, men hva tror de at vi faktisk gjør? Kun leser bøker og finner informasjon? I min bok høres ikke det ille ut i seg selv, men hvis de tror det er alt vi gjør? Da har vi et problem.

Hva med politisk og økonomisk? De to tingene henger jo så tett sammen at man skulle tro de var siamesiske tvillinger. Når biblioteket fortsatt blir glemt av politikerne når det er snakk om samfunnsutvikling, da har vi enda et problem. At det endelig blir gitt en sum for å styrke integreringsarbeidet som blir gjort via bibliotek er supert, det viser at vårt arbeid blir lagt merke til av politikere. Men fortsatt blir vi glemt av kunnskapsministeren.

Som vanlig har jeg ikke fasiten, så langt derifra. Jeg har mange flere spørsmål enn svar. Endring av vårt image er ikke noe som vil skje over natten eller ved et trylleslag, da hadde vi fiksa det for lengst. Men alle monner drar, som det heter. Vi trenger å vise at vi er en ganske broket forsamling folk som jobber på disse plassene. At det er plass til alle uavhengig av hårfarge, tatoveringer, kjønn, legning eller bakgrunn. Og at dette gjelder bibliotekarene i like stor grad som våre lånere! Vi har så mye å tilby til så mange. Det er dumt om noen går glipp av dette bare fordi de fortsatt tror på gamle stereotypier, og fordi vi ikke ser fordelene med å endre dem. ■

Jan-Egil Holter-Wilhelmsen (uten solbriller) presenterer omdømmebygging: Horten kommunes enhet for kommuneutvikling har kjøpt inn nye tøffe utemøbler i samarbeid med biblioteket, som ledd i sentrumsutviklingen av byen. (Foto: Horten bibliotek)

500 kroner rabatt til medlemmer i Bibliotekarforbundet på alle reisene.

fotefar 2017

TEMAREISER

HISTORIE · KULTUR · FOLKELIV

Fottur på Gran Canaria
2.-9. FEB · FRÅ 12 950,-

Magiske Sør-Afrika
25. FEB - 9. MARS · FRÅ 26 950,-

Vietnam
2.-15. APRIL · FRÅ 28 750,-

Opplev våren i Roma og Toscana
11.-18. APRIL · FRÅ 14 975,-

Litteratur- og musikkturné til New York
MED RAGNAR HOVLAND
BOKBAD MED SIRI HUSTVEDT
29. APRIL - 5. MAI · FRÅ 22 950,-

Moskva og St. Petersburg
MED HANS-WILHELM STEINFELD
4.-11. MAI & 1.-8. SEP
FRÅ 27 950,-

Eventyrlege Island
MED SYLFEST LOMHEIM
9.-14. MAI & 23.-28. AUG
FRÅ 15 975,-

Liverpool i fotefara til Beatles
24.-28. MAI · FRÅ 11 950,-

Irland og Nord-Irland
23.-30. MAI · FRÅ 14 990,-

Normandie
MED SYLFEST LOMHEIM
27. MAI - 3. JUNI · FRÅ 15 950,-

Historicereise i Adriaterhavet
MED FRANK AAREBROT
16.-24. JUNI · FRÅ 17 950,-

Færøyane
MED SYLFEST LOMHEIM
10.-14. JULI · FRÅ 14 990,-

USA Midtvesten: I utvandrarene sine fotefar
22. JULI - 1. AUG · FRÅ 21 995,-

Cruise til Skottland, Færøyane, Orknøyane og Isle of Skye
MED FRANK AAREBROT
14.-20. AUG · 17 950,-

På ville vegar i Sør-Frankrike
MED TOVE BAKKE
2.-8. SEP · FRÅ 14 950,-

New York og Washington
MED EVA BRATHOLM
15.-23. SEP · FRÅ 25 995,-

Roma
MED FRANK AAREBROT
21.-25. SEP · FRÅ 14 950,-

San Francisco, Los Angeles og Las Vegas
MED EVA BRATHOLM
23. SEP - 3. OKT · FRÅ 28 950,-

Georgia
MED HANS-WILHELM STEINFELD
22.-30. SEP · FRÅ 28 950,-

Nashville, Memphis og New Orleans
MED OLAV STEDJE
6.-15. OKT · FRÅ 26 950,-

Guatemala
MED PETER SKAUVEN
21. OKT - 1. NOV · FRÅ 29 950,-

New Orleans
4.-11. NOV · FRÅ 19 950,-

Elveerise i Russland
MED HANS-WILHELM STEINFELD
PRIS OG DATO KJEM

I Luthers fotefar
MED FRANK AAREBROT
VÅR 2018 · FRÅ 15 990,-

Meld deg på BF-kurs i vår!

På våren er det tid for kurs i BF. Vi tilbyr grunnkurs for tillitsvalgte, styrekurs for fylkeslagene og forhandlingskurs. BFs kurs er gratis, og BF dekker alle utgifter for våre tillitsvalgte. Følg med på BFs nettsider for informasjon om kommende kurs. Det er også på våre nettsider at du melder deg på.

Grunnkurs for tillitsvalgte

Grunnkurset retter seg mot nye tillitsvalgte og andre medlemmer, og gir en nyttig innføring i forbundet, og i hva som trengs for å fungere som tillitsvalgt.

Tid: 3. - 4. april 2017.

Sted: Park Inn Oslo Airport Hotel, Gardermoen.

Påmeldingsfrist: 13. mars 2017.

Styrekurs for fylkeslagene

Dette er et kurs for fylkesledere og styremedlemmer i fylkeslag.

Tid: 24. - 25. april 2017.

Sted: Park Inn Oslo Airport Hotel, Gardermoen.

Påmeldingsfrist: 3. april 2017.

Forhandlingskurs

En stor del av våre medlemmer deltar hvert år i lokale forhandlinger. Forhandlingskurset gir deg de nødvendige forkunnskapene du trenger.

Tid: 8. - 9. mai 2017.

Sted: Park Inn Oslo Airport Hotel, Gardermoen.

Påmeldingsfrist: 17. april 2017.

Foto: BS Eirabli / fotograf Helge Eek

Kongsberg bibliotek er et spennende og utadrettet bibliotek som deltar i nasjonale prosjekter. Ved bruk av tilgangsteknologi kan vi tilby innbyggerne tilgang til biblioteket fra kl 07- 22 alle dager i året. Kongsberg ble kåret til Norges mest attraktive sted i 2014, og Årets Barne- og ungdomskommune i 2013.

Biblioteket har gode løsninger for barnehager og skoler, og samarbeider blant annet med et integrert vitensenter for barn og unge. Kongsberg bibliotek benytter biblioteksystemet BIBLIOFIL. Kongsberg bibliotek har p.t. 11 ansatte fordelt på 9,4 årsverk.

Fagleder barn og unge - Kongsberg bibliotek

Kongsberg bibliotek har ledig 100% fast stilling som bibliotekar med faglederansvar for bibliotekets tjenester overfor barn og unge.

Innhold i stillingen

Kongsberg bibliotek flyttet inn i nye, spennende lokaler sommeren 2015. Vi åpnet da et bibliotek med nyskapende, interaktive installasjoner for både barn og voksne. I planlegging og gjennomføring av nytt bibliotek hadde vi fokus på en trivelig barneavdeling der både voksne og barn skal trives, et sted å oppholde seg, bli inspirert, utvikle sin leselyst, og der personalet er aktiv overfor brukerne. Utlån av bøker og andre medier til barn har økt med ca 30% etter flytting til nye lokaler.

Tilstedeværelse i barneavdelingen vurderes som svært viktig, og det er lagt til rette for at store deler av oppgavene som følger stillingen kan utføres ved avdelingens informasjonsskranke. Viktige arbeids- og ansvarsoppgaver vil være å skape et aktivt miljø i biblioteket for barn og unge, samt å utvikle barne- og ungdomsavdelingens bok- og medietilbud. Stillingen følger vaktplan med kveldsvakter og lørdagsvakter, p.t. hver fjerde lørdag.

Vi tilbyr

- jobb i et bibliotek som ønsker å stadig være i utvikling ved å prøve ut nye idéer og skape aktiviteter basert på bibliotekets kjerneoppgaver og med fokus på kvalitet i tjenesteutvikling og formidling
- lokalisering i et bygg som rommer ulike samarbeidspartnere som Vitensenter for barn, Ungdomskontor, Musikkteater, Kino, Høgskole, Norsksenter, m.m.
- jobb i en by som hvert år arrangerer festivaler innenfor klassisk musikk og jazz, krimfestival, m.m., der arrangementer for barn og ungdom inngår som en del av programmet
- stor selvstendighet til selv å forme innhold bl.a. gjennom arrangementer og litteraturformidling for barn og ungdom
- fokus på helsefremmende arbeidsplasser
- god pensjonsordning og gruppeleivsforsikring
- lønn etter kommunalt regulativ

Krav og ønsker til deg:

Vi ser etter deg som er iderik med blikk for nye aktiviteter og formidlingsformer for å fremme lesing. Du har kunnskap om og/eller interesse for barne- og ungdomslitteratur. Du trives i samspill med barn og unge og i formidlingsrollen, og har gode kommunikasjonsfermer. Du evner å jobbe nøyaktig og systematisk med de oppgaver du har ansvar for. Fleksibilitet er viktig, men du må også ha struktur og gjennomføringsevne. Kombinasjonen av faglig kompetanse og formidlingsevne er viktig i denne stillingen. Vi søker en entusiastisk og utadvendt medarbeider som evner å jobbe selvstendig, men også i samarbeid med biblioteksjef, kollegaer og bibliotekbrukere. Du må ha meget gode norskkunnskaper skriftlig og muntlig. Det vil bli lagt stor vekt på personlig egnethet.

Formelle kvalifikasjonskrav

Relevant utdanning på minimum bachelornivå, gjerne med bibliotekfag og/eller litteratur i fagkretsen.

Søknad

Vi ber om at søkere benytter vårt elektroniske søknadsskjema. Vennligst fyll ut søknaden så fullstendig som mulig. Attester og vitnemål tas med til et eventuelt intervju.

Søknadsfrist 12.03.2017

Kontaktperson

Elisabeth Bergstrøm, Biblioteksjef, tlf: 911 28 634, elisabeth.bergstrom@kongsberg.kommune.no

www.kongsberg.kommune.no

- Norden er blant verdens mest kompetente, innovative og integrerte regioner, i følge statsminister Erna Solberg.
- Omstilling i Norden er utpekt som et hovedområde under Norges formannskap for Nordisk ministerråd i 2017.
- Fem nordiske fagforeningsledere påpeker at Norden kan være ledende på digitalisering, hvis vi drar veksler på den nordiske modellen og på samarbeidet mellom partene i arbeidslivet.

Digitalisering og omstilling:

Norden kan bli en vinner

I alle de nordiske landene står vi overfor store endringer og omstillingsbehov. Utdannings- og kompetansepolitikken må stå helt sentralt i møte med den digitale tidsalderen, skriver fem fagforeningsledere i Norden i denne kronikken.

Tekst:

Eva Nordmark
(ordförande TCO, Sverige),
Bente Sorgenfrey
(formand FTF, Danmark),
Ragnhild Lied
(Unio-leder),
Jorunn Berland
(YS-leder)
Elin Björg Jonsdóttir
(leder BSRB, Island).

Omstilling i Norden er utpekt som et av hovedområdene under Norges formannskap for nordisk ministerråd i 2017. I den forbindelse har den norske statsministeren, Erna Solberg, uttalt at de nordiske landene er godt rustet for omstilling. Hun viser til at Norden er blant de mest kompetente, innovative og integrerte regioner i verden. Norden er digitaliseringsledende, og den nordiske modellen med høy sysselsetting, tillit i arbeidslivet og godt utbygd velferdsstat har vist seg robust i møte med globaliseringen.

Den nordiske modellen

Vi er enige med den norske statsministeren i at den nordiske modellen – der

høy organisasjonsgrad og godt utviklet samarbeid mellom arbeidslivets parter og mellom disse og myndighetene er en bærebjelke – er verdt å ta vare på og videreutvikle. Vi representerer fagforeninger med til sammen over to millioner medlemmer i Sverige, Norge, Danmark og Island. Vi organiserer blant annet ingeniører, sykepleiere, lærere, politi, bankansatte, økonomer og tjenestemenn i privat og offentlig sektor. Våre medlemmer arbeider innenfor sektorer som vil møte omstilling som følge av ny teknologi og digitalisering, men de vil også selv kunne bidra til innovasjon, nytenkning og omstilling i kraft av sin kompetanse.

Spørsmålet nå er hvordan Norden kan beholde sin posisjon som kompetent og innovativ. Vil den teknologiske utviklingen og digitaliseringen skape økt usikkerhet,

utrygge arbeidsplasser og flere arbeidslidige? Eller vil vi tvert imot oppleve utvikling av nye tjenester, nye virksomheter og flere arbeidsplasser? Svaret er blant annet avhengig av politiske beslutninger og samarbeidet mellom regjeringer og arbeidslivets parter. Vi mener utdannings- og kompetansepolitikken må stå helt sentralt i møte med den digitale tidsalderen.

Økt digital kompetanse

Det er et politisk ansvar å sikre at hele befolkningen kan ta del i en stadig mer digitalisert hverdag og et mer digitalisert arbeidsliv. Mennesker som har digital kompetanse har en klar politisk, sosial og økonomisk fordel og en annen tilnærming til informasjon enn de som ikke har slik kompetanse. Digitaliseringen reiser nye kompetansekrav hos alle i arbeidslivet

” Digitaliseringen reiser nye kompetansekrav hos alle i arbeidslivet uansett utdanningsnivå. Mangelen på teknologer er kun en del av utfordringen. ”

uansett utdanningsnivå. Mangelen på teknologer er kun en del av utfordringen. Innenfor ulike fagområder forutsetter oppgaveløsningen bruk av fagspesifikke teknologier, og samtidig vet vi at teknologiintensive arbeidsplasser øker behovet for generiske kompetanser som for eksempel samarbeid, kommunikasjon og kritisk refleksjon.

Tall fra EU viser at mens nærmere 90 prosent av framtidens jobber forventes å innebære en eller annen form for digital komponent, så har nærmere 40 prosent av innbyggerne begrensede eller ingen digitale ferdigheter. EUs nye kompetanseagenda (New Skills Agenda) setter som mål at så vel enkeltpersoner som arbeidskraften i Europa må utrustes med de digitale ferdigheter som faktisk kreves. Her må de nordiske landene gå foran og sikre at dette målet omfatter hele befolkningen, både de meg lang og kortere utdanning og de som står utenfor arbeidsmarkedet.

Oppdaterte utdanninger

Unge under utdanning må i større grad enn tidligere forberedes på et arbeidsliv med stadige omstillinger og endringer. Den digitale kompetansen blir en nødvendig ressurs. Det blir derfor avgjørende

viktig at de får møte studentaktive og innovative undervisningsmetoder som tar i bruk ny, læringsstøttende teknologi, inkludert digitale læringsplattformer. Utdanningene må i så stor grad som mulig være oppdaterte på den teknologiske utviklingen i det arbeidslivet studentene etterhvert skal ut i. Vi skal derfor styrke samspillet mellom utdanningene og arbeidsplassene og for eksempel skape bedre muligheter for at elever og studenter kan være i praksis i teknologiintensive miljøer. De kunnskapene og ferdighetene arbeidslivet forventer av ansatte på stadig mer teknologiintensive arbeidsplasser, må gjenspeiles i kompetansekravene i de ulike utdanningene.

Samtidig må myndighetene i alle de nordiske landene legge til rette for en kraftfull satsing på forskning og utviklingsarbeid, slik at vi kan utvikle ledende teknologimiljøer og være i front med å utnytte digitaliseringens fordeler innenfor ulike forskningsområder.

System for livslang læring

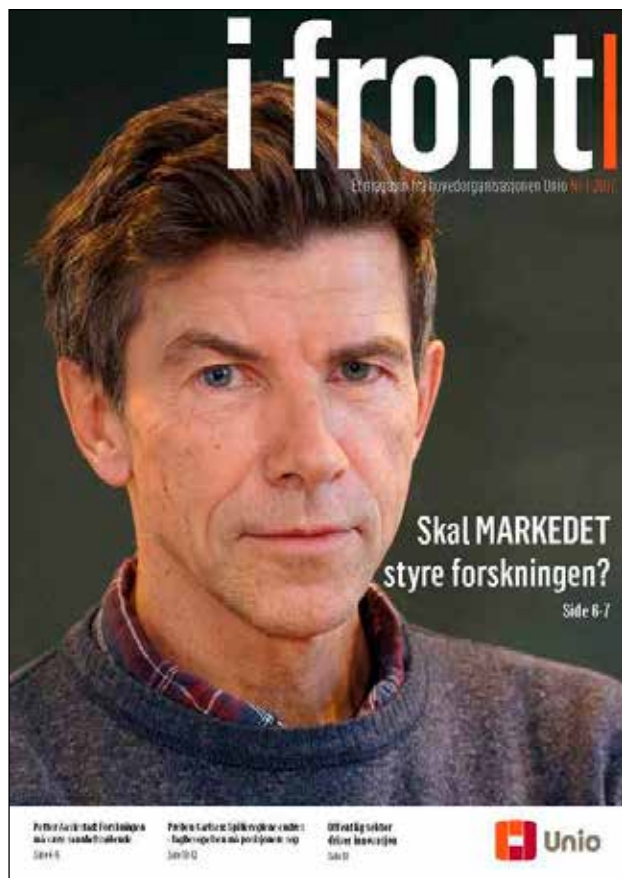
Digitalisering og ny teknologi vil sette sitt preg på hele arbeidslivet, enten det er snakk om arbeidsoppgaver som blir borte på grunn av automatisering eller

det er snakk om endrede arbeidsoppgaver og nye måter å gjøre ting på. Etter alt å dømme kommer ikke den utdanningen man skaffet seg som ung til å være relevant gjennom hele arbeidslivet lenger. Det vil derfor være behov for robuste systemer for livslang læring og videreutdanning. Skal de nordiske landene lykkes i å utvikle gode systemer for livslang læring, er det avgjørende at arbeidslivets parter deltar sentralt i arbeidet.

Behov for sterkere samarbeid

Vi må dra veksler på den nordiske modellen og på samarbeidet mellom partene i arbeidslivet for å sikre en positiv utvikling. Mer enn noen gang er det bruk for et sterkt samarbeid mellom regjeringene og arbeidslivets parter. Gjennom de nordiske landenes evne til ikke bare å omfavne, men også lede an i endring og innovasjon, har Norden store muligheter til å bli vinner i digitaliseringen. Men da må arbeidstakerne kjenne en trygghet i de omstillingene som nå skjer. En viktig forutsetning vil være å få mer utdanning inn i arbeidsmarkedspolitikken og mer arbeidslivsrelevans inn i utdanningspolitikken. Det vil vi alle tjene på. ■

Unio med nytt nettmagasin

Förrige månad lanserte Unio første nummer av sitt nye nettmagasin "ifront". Målgruppen er tillitsvalgte og medlemmer i alle Unios 13 forbund.

Tekst:
Erling Bergan

Hovedformålet med magasinet er å fremme samfunnsengasjement og faglig politisk debatt – særlig på områder som er viktige for fagbevegelsen generelt og for Unios medlemsgrupper spesielt. Du kommer til magasinet fra BFs nettsider.

- Vi ønsker å lage en kanal som viser et bredt engasjement og samfunnsansvar, og som underbygger hovedorganisasjonens rolle som samfunnsaktør, sier Unio-leder og ansvarlig redaktør, Ragnhild Lied.

Det første nummeret bringer blant annet et svært interessant intervju med FAFO-forsker Kristine Nergaard, om utviklingstrekk i lønnsoppgjør og fagbevegelse. Hun ser utfordringer med å få løftet lønna til utdanningsgrupper, når en solidarisk fagbevegelse ofte prioriterer lavtlønnsgrupper i tariffoppgjørene. Men hun framsnakker likevel ikke økt vekt på individuell lønn.

- Vi ser for eksempel at man i Sverige har kommet langt i å desentralisere forhandlingene i retning individuell lønn. Jeg er ikke sikker på at det er veien å gå. Det blir kanskje flere penger på noen, men det blir også større forskjeller innad i gruppen. Samlet sett har ikke ansatte i offentlig sektor i Sverige fått bedre lønnsutvikling enn industrien, sier Nergaard.

Stipend til studentmedlemmer

Bibliotekarforbundet bevilger gjennom sine årlige budsjetter midler til stipend for studentmedlemmer i BF.

Stipendet skal brukes til deltakelse på konferanser og seminar innen biblioteksektoren.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Studentstipend tildeles normalt kun til konferanser/seminarer i innværende semester.

Forbundsstyret skal ha kortfattet rapport om hvilket utbytte man hadde av deltakelsen.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

Har du spørsmål, ring BFs sekretariat: 48 02 09 00.

Barn på flukt trenger din hjelp NÅ

Send **FLUKT** til **2454** og gi kr 200,-

Send **FADDER** til **2454** og gi 250,- pr. måned

Bidrag til Flyktningshjelpen kommer frem.

Under 10% av våre midler går til administrasjon. Resten kommer flyktningene til gode gjennom direkte hjelp. Flyktningshjelpen har rundt 180 ansatte i Oslo og over 4 000 ansatte totalt, de fleste lokalt ansatte som driver prosjektene i felt. Les mer på fadder.flyktningshjelpen.no

FLYKTNINGHJELPEN
NORWEGIAN REFUGEE COUNCIL

NRC

De flykter for livet over Middelhavet

SEND SMS **FLUKT**
TIL **2272** (200 kr)

Stipend for BF-medlemmer

Bibliotekarforbundet bevilger gjennom sine årlige budsjetter midler til stipend.

Stipendet skal bidra til faglig utvikling for BFs medlemmer og kan gjelde etter- og videreutdanning, kurs, aktiv deltakelse på arrangement, studieturer, studieopphold, hospitering, prosjekt, m.m.

Det er kun medlemmer av BF som kan søke stipend. Medlemmer i statssektoren oppfordres spesielt til å søke.

Det er ingen søknadsfrist, søknader kan sendes hele året. Stipendmidler tildeles fortløpende etter vurdering. Søknader skal inneholde oversikt over alle kostnader, egenandeler og andre bidrag.

Etter at stipendet er brukt, skal søkeren sende BF en kortfattet rapport om hva som er gjort og hvordan midlene er brukt. Skrivning av artikkel til Bibliotekaren/Del din kunnskap kan være en del av gjenytelsen for tildelt stipend.

Søknad sendes til bf@bibforb.no

Bibliotekarforbundet

Sekretariatet

Forbundsleder: Margunn Haugland
Kontorleder: Petter Bruce
Rådgiver: Hege Berggrav Johnsen
Rådgiver: Kieth Lau Andersen
Redaktør: Erling Bergan

Postadresse: Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum,
0103 Oslo

Besøksadresse: Øvre Vollgt 11,
Oslo

Telefon: 48 02 09 00
E-post: bf@bibforb.no
Nettside: www.bibforb.no
Facebook: /Bibliotekarene
Twitter: @Bibliotekarene

Forbundsstyret

Leder
Margunn Haugland
Mobil: 99 01 44 19
E-post: margunn.haugland@bibforb.no

Nestleder
Veronicha Angell Bergli, Finnmark fylkesbibliotek
Mobil: 97 61 68 88
Epost: veronicha.angell.bergli@ffk.no

Styremedlemmer
Monica Skybakmoen, Elverum bibliotek
Randi Egge Svendsen, Moss bibliotek
Monica Roos, Høgskolen i Bergen
Anne Husøy, Fræna folkebibliotek
Kjell Erik Johnsen, Høgskolen i Østfold

Varamedlemmer
Linda Rasten, Vestby bibliotek
Irene Eikefjord, Universitet i Bergen
Kari Angelsen, Bodin videregående skole, Bodø
Jan Egil Holter-Wilhelmsen, Horten bibliotek
Marthe Rislå Torkildsen, Kristiansand folkebibliotek

Fylkeslag

Finnmark
Jorunn Irene Johansen
Loppa folkebibliotek
Telefon: 91 59 65 70
E-post: finnmark@bibforb.no

Troms
Susanne Baumgärtel
Troms fylkesbibliotek
Telefon: 99 43 64 97
Epost: troms@bibforb.no

Nordland
Anne Woje
Universitetsbiblioteket i Nordland
Telefon: 91 67 59 79
E-post: nordland@bibforb.no

Trøndelag
Morten Olsen Haugen
Fylkesbiblioteket i Nord-Trøndelag
Telefon: 41 51 76 33
Epost: trondelag@bibforb.no

Møre og Romsdal
Claus Christian Hansen
Sunndal folkebibliotek
Telefon: 94 19 49 63
E-post: moreogromsdal@bibforb.no

Sogn og Fjordane
Anja Angelskår Mjelde
Sogn og Fjordane fylkesbibliotek
Telefon: 99 25 73 56
Epost: sognogfjordane@bibforb.no

Hordaland
Kasper Vejen
Statped Vest
Telefon: 41 93 16 04
E-post: hordaland@bibforb.no

Rogaland
Linda Johnsen
Universitetsbiblioteket i Stavanger
Telefon: 94 13 62 77
Epost: rogaland@bibforb.no

Agder
Sigrid Nesland
Åmli bibliotek
Telefon: 95 73 51 50
E-post: agder@bibforb.no

Telemark
Kari Moldvær
Porsgrunn bibliotek
Telefon: 93 21 58 41
E-post: telemark@bibforb.no

Vestfold
Susanne Birgitte Bolstad
Telefon: 95 12 28 66
E-post: vestfold@bibforb.no

Buskerud
Jannicke Røgler
Buskerud fylkesbibliotek
Telefon: 99 01 42 88
E-post: buskerud@bibforb.no

Hedmark og Oppland
Vegard Gundersen
Lillehammer bibliotek
Telefon: 97 75 02 68
Epost: hedmarkogoppland@bibforb.no

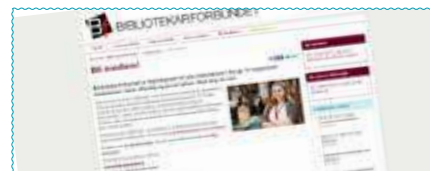
Østfold
Vegard Krog Petersen
Sarpsborg bibliotek
Telefon: 95 88 88 42
E-post: ostfold@bibforb.no

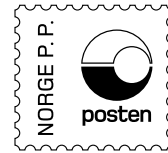
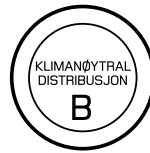
Akershus
Helene Nyen
Asker bibliotek
Telefon: 99 01 15 32
E-post: akershus@bibforb.no

Oslo
Sondre Molteberg Dalen
Høgskolen i Oslo og Akershus
Telefon: 94 48 90 38
E-post: oslo@bibforb.no

Innmelding og endring av medlemsopplysninger : www.bibforb.no

Du melder deg inn i Bibliotekarforbundet på våre nettsider www.bibforb.no. Ferdig utdannede bibliotekarer må sende dokumentasjon på bibliotekarutdanning som vedlegg. Trenger du hjelp? Ta kontakt med Petter Bruce i BF's sekretariat: tlf 48 02 09 00 eller bf@bibforb.no.

Returadresse:
Bibliotekarforbundet
Postboks 431 Sentrum
0103 Oslo

Beyond here lies nothing

sa Bob

Statens institusjoner må selvfølgelig lokaliseres til hovedstaden, det sier seg selv. Eller...? Men hvis en statlig institusjon først er etablert i hovedstaden, da er det vel åpenbart at den ikke må flyttes ut. Eller...?

I forrige måned kom regjeringen med planer om utflytting av 630 statlige arbeidsplasser utenfor Oslo. Blant annet Politi- og høgskolen, Språkrådet, Fredskorpset, Likestillings- og diskrimineringsnemnda og deler av NVE.

- Jeg forstår godt at beskjeder som dette er krevende for de ansatte i disse virksomhetene. Nå skal vi sikre gode prosesser videre, der de ansatte skal bli hørt. Vi har også gode ordninger for ansatte i omstilling, sier Sanner.

Ansatte i virksomheter som skal ut av Oslo kan naturlig nok reagere sterkt. Man kan ha etablert familie i Oslo, man har tilhørighet til byen, praktiske og følelsesmessige forhold kan gjøre det vanskelig å flytte.

For andre ansatte i slike virksomheter kan utflytting være en god mulighet, en akseptabel endring eller et greit tidspunkt for et jobbskifte man har ruget på en stund uansett. Arbeidslivet er fylt med endringer som arbeidsgiver påfører arbeidstakere, som arbeidstakere påfører arbeidsgivere, som markedsendringer påfører private bedrifter, som politiske skifter påfører offentlige ansatte.

For fagbevegelsen er utflytting av statlige arbeidsplasser noe som krever deres innsats, og som krever ryddige uttalelser i det offentlige rom. Arbeidstakernes rettigheter skal ivaretas på en solid og raus måte i sånne tilfelle. Samtidig skal fagbevegelsen ikke rette alle pigger ut mot at det er bredt politisk mål at en viss del av statens virksomhet lokaliseres utenfor Oslo.

BFs nye hovedorganisasjon – Unio – bestod denne prøven. Leder i Unio Stat Petter Aaslestad sa for eksempel at kompetansemiljøene som disse institusjonene hadde bygd opp for å løse oppgavene sine, må sikres. Han sa at de ville følge situasjonen nøye sammen med sine tillitsvalgte, og presiserte: "Det er svært viktig at de ansatte får god informa-

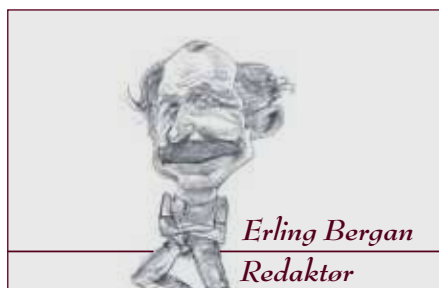
sjon og oppfølging i den videre prosessen, samt at deres rettigheter ivaretas. Ikke minst må de tillitsvalgte involveres i beslutningene som gjøres."

Hovedorganisasjonen som BF er på vei ut av – YS – bestod etter min mening ikke prøven. Pål N. Arnesen, leder i YS Stat, slo kategorisk fast: "Utflyttingen vil ikke bli noen suksess, verken på kort eller lang sikt. Dette river ned tilliten til staten som arbeidsgiver".

For snart 30 år siden ble Nasjonalbiblioteket etablert. Det kan ligge noen lærdommer der. For i regjeringens proposisjon den gang het det: "Store deler av et nasjonalbibliotek kan plasseres utenfor Oslo. [...] Kultur- og vitenskapsdepartementets vurdering tilsier at av de nåværende 118 stillingshjemlene vil inntil 58 i perioden 1990-92 kunne flyttes til Mo i Rana, der det i tillegg må opprettes flere nye stillinger."

Ti år seinere hadde NB 314 årsverk, hvorav 131 i Oslo. I dag har Nasjonalbiblioteket totalt 422 årsverk. Ulempene som måtte håndteres i 1988, ved sikring av ansattes rettigheter, må ses opp mot de åpenbare fordelene som har kommet med at Nasjonalbibliotekets Rana-avdeling - og dermed NB i det hele tatt - faktisk ble etablert. Sett over noen tiår, har det blitt vesentlig flere og tryggere arbeidsplasser ved NB, både i Oslo og Rana.

I dag dreier det seg ikke om NB, men andre statlige arbeidsplasser. Da bør fagbevegelsen vurdere alle momenter og se om historia har noe å lære oss. Jeg synes ikke YS gjør det når de postulerer fiasko. Unio vektlegger tjenestekvalitet og ansatterettigheter, og det gir god mening for meg. ■

Erling Bergan
Redaktør

Sitatet

Foto: Tom Henning Bratlie

"Jeg er klar over at vi er i en særstilling her i Gamlebyen. Skolen har satset tungt på biblioteket sitt og får mye igjen for det. Det er et kick når du ser at det løsnar hos en elev, og de plutselig finner leseglede."

Skolebibliotekar Kandida Zweng ved Gamlebyen skole i Oslo, til Klassekampen 15. februar 2017.